

แผนงานการจัดตั้ง

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ASEAN POLITICAL-SECURITY COMMUNITY BLUEPRINT

(พ.ศ. 2552 - 2558)

Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)
สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน)

แผนงานการจัดตั้ง
ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
ASEAN Political - Security
Community (APSC) Blueprint

A

S

E

A

N

กระทรวงการต่างประเทศ

www.mfa.go.th/asean

พิมพ์ครั้งที่ 1

ตุลาคม 2553

จำนวน

3,000 เล่ม

ผู้จัดทำ

กองอาเซียน 1 กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

ที่ปรึกษา

นาวาตรีอิทธิ ดิษฐบรรจง

อธิบดีกรมอาเซียน

นายชุตินทร คงศักดิ์

รองอธิบดีกรมอาเซียน

นายพรชัย ดำเนวิวัฒน์

รองอธิบดีกรมอาเซียน

คณะทำงาน

นางนิตยา เจษฎาจักร

ผู้อำนวยการกองอาเซียน 1

นายสุรียา จินดาวงษ์

นักการทูตชำนาญการพิเศษ

นางสาวปิยะพฐุ รัชต์ตานนท์ชัย

นักการทูตปฏิบัติการ

นางสาวลัสพรพรรณ ตุ่มสวัสดิ์

นักการทูตปฏิบัติการ

นายเมฆ สุวรรณตรา

นักการทูตปฏิบัติการ

นางสาวปารุษา ดวงฉวี

เจ้าหน้าที่โครงการเสริมสร้างความรู้สู่สาธารณชน
เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน

จัดพิมพ์

บริษัท เพจเมคเกอร์ จำกัด

60/262-266 ซ.89/1 ถ.เอกชัย แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพฯ 10150

โทร. 0-2416-9167, 0-2416-8820, 0-2894-3035 แฟกซ์. 0-2894-3036

แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

I. บทนำ

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนมีพัฒนาการจากความร่วมมืออันใกล้ชิดและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมานานกว่า 40 ปี โดยผู้นำอาเซียนในที่ประชุมสุดยอด ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์เมื่อปี พ.ศ. 2540 เห็นพ้องให้กลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมองไปสู่โลกภายนอก อยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีเสถียรภาพ และมีความมั่งคั่ง ผูกพันกันด้วย ความเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาอันเป็นพลวัตและในประชาคมแห่งสังคมที่เอื้ออาทร

2. เพื่อให้วิสัยทัศน์อาเซียน พ.ศ. 2563 มีผลอย่างเป็นรูปธรรม ผู้นำอาเซียนได้รับรองปฏิญญาอาเซียนคอนคอร์ดสอง (บาทลี คอนคอร์ด สอง) เมื่อปี พ.ศ. 2546 เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2563 โดยประชาคมอาเซียนที่จัดตั้งขึ้นประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

3. ผู้นำอาเซียนตระหนักว่าการส่งเสริมการรวมตัวของอาเซียนให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น โดยการเร่งจัดตั้งประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนและบทบาทขับเคลื่อนการสร้างโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาค ดังนั้นที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ที่ประเทศฟิลิปปินส์จึงได้ตัดสินใจที่จะดำเนินการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558

4. ในที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่ประเทศสิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามกฎบัตรอาเซียน ซึ่งแสดงเจตนารมณ์ในการเร่งสร้างประชาคมโดยการเสริมสร้างความร่วมมือและการรวมตัวในภูมิภาค ในการนี้ ผู้นำได้มอบหมายให้รัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่จัดทำร่างแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเพื่อให้ที่ประชุมสุดยอดฯ ครั้งที่ 14 ที่ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพพิจารณาให้การรับรอง

5. แผนงานเพื่อจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (เอพีเอสซี) ยึดหลักการในกฎบัตรอาเซียนซึ่งพัฒนาจากเอกสารแผนปฏิบัติการสำหรับการจัดตั้งประชาคมความมั่นคงอาเซียน แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (เวป) และข้อตัดสินใจต่างๆ จากองค์กรเฉพาะด้านของอาเซียน เอกสารแผนปฏิบัติการสำหรับการจัดตั้งประชาคมความมั่นคงอาเซียนเป็นเอกสารหลัก ที่ระบุกิจกรรมที่จำเป็นในการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ในขณะที่เอกสารเวปเป็นเอกสารที่วางมาตรการที่จำเป็นระหว่างปี พ.ศ. 2547-2553 เอกสารทั้ง 2 ฉบับ เป็นเอกสารอ้างอิงที่สำคัญในการสานต่อความร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคง ดังนั้น แผนงานเอพีเอสซีจึงเป็นเอกสารที่จะเป็นแผนงานและกรอบเวลาสำหรับการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 นอกจากนี้ แผนงานเอพีเอสซี ยังมีความยืดหยุ่นที่จะสานต่อกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการหลังปี พ.ศ. 2558 ด้วย เพื่อให้คงไว้ ซึ่งความสำคัญและความยั่งยืน

II. คุณลักษณะและองค์ประกอบของเอพีเอสซี

6. เป็นความมุ่งหวังว่า ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (เอพีเอสซี) จะทำให้ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของอาเซียนมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น โดยเป็นหลักประกันต่อประชาชนและประเทศสมาชิกอาเซียนให้อยู่อย่างสันติระหว่างกันและกับโลกภายนอกในบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย ความยุติธรรมและการมีความปรองดองต่อกัน

7. เอพีเอสซีจะส่งเสริมพัฒนาการด้านการเมืองโดยยึดหลักการของประชาธิปไตย นิติธรรม ธรรมาภิบาล ความเคารพ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานภายใต้กฎบัตรอาเซียน โดยจะเป็นตัวเชื่อมต่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนมีการติดต่อและมีความร่วมมือระหว่างกันเพื่อสร้างบรรทัดฐาน กฎเกณฑ์และกลไกร่วมกันในการบรรลุเป้าหมายอาเซียนในด้านการเมืองและความมั่นคง ซึ่งจะทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมและได้ผลประโยชน์จากกระบวนการรวมตัวและการสร้างประชาคม โดยไม่มีค่านึงถึง เพศ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา หรือพื้นเพทางสังคมและวัฒนธรรม ในการปฏิบัติตามแผนงาน อาเซียนจะต้องพยายามส่งเสริมและสนับสนุน การให้ความ

เท่าเทียมทางเพศ แนวทางหลักในนโยบายความอดกลั้น การเคารพความหลากหลาย ความเท่าเทียมกันและมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน

8. ในเวลาเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการปกป้องและส่งเสริมสันติภาพในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะส่งเสริมความร่วมมือที่แน่นแฟ้นและมีผลประโยชน์ร่วมกันระหว่าง อาเซียนกับประเทศคู่เจรจาและมิตรประเทศเพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์กลางและ บทบาทแข็งขันของอาเซียนในโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคที่เปิดกว้าง โปร่งใส และที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม อีกทั้งมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันก้าวไปข้างหน้า และไม่เลือกปฏิบัติ

9. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้สนับสนุนแนวทางด้านความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ ซึ่งมีความ เกี่ยวโยงต่อพัฒนาการด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมอย่างใกล้ชิด ยึดหลักในการ ละเว้นการรุกรานหรือการใช้กำลัง และการกระทำใด ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมาย ระหว่างประเทศและการพึ่งพาการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี ในการนี้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มุ่งมั่นตามความตกลงทางการเมืองของอาเซียน อาทิ ปฏิญญาว่าด้วยเขต สันติภาพ อิสระภาพ และการวางตัวเป็นกลาง หรือ สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นต้น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในด้านมาตรการส่งเสริม ความไว้วางใจ เชื่อใจ การทูตในเชิงป้องกัน และแนวทางแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี อีกทั้ง แก้ไขประเด็นความมั่นคงในรูปแบบใหม่

10. จากหลักการข้างต้น ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนประกอบด้วยสามคุณลักษณะ ได้แก่

ก) ประชาคมที่มีกติกาและมีการพัฒนาค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน

(A rules-based community of shared values and norms)

ข) ประชาคมที่ทำให้ภูมิภาคมีความเป็นเอกภาพ มีความสงบสุข มีความ แข็งแกร่ง พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่ครอบคลุม ในทุกมิติ (A cohesive, peaceful, and resilient region with shared responsibility for comprehensive security)

ค) ประชาคมที่ทำให้เป็นภูมิภาคที่มีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอก ที่มีการรวมตัวและลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น (A dynamic and outward-looking region in an increasingly integrated and interdependent world)

11. คุณลักษณะเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกันและส่งเสริมซึ่งกันและกัน และควรดำเนินการอย่างสมดุลและสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน แผนงานเอพีเอสซีเป็นเอกสารที่มุ่งการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลและตระหนักถึงศักยภาพและความสามารถของรัฐสมาชิกอาเซียน เพื่อดำเนินการตามแผนงานนี้

»ก. ประชาคมที่มีกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน

12. ความร่วมมือด้านการพัฒนาทางการเมืองของอาเซียนมีเป้าหมายที่จะสร้างความแข็งแกร่งแก่ประชาธิปไตย ส่งเสริมธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรม และส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยระลึกถึงสิทธิและความรับผิดชอบของรัฐสมาชิกอาเซียน เพื่อนำไปสู่สร้างประชาคมที่มีกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน ในการสร้างบรรทัดฐานและการมีบรรทัดฐานร่วมกันนั้นอาเซียนมีเป้าหมายที่จะบรรลุมาตรฐานของการยึดมั่นร่วมกันต่อบรรทัดฐานแห่งการปฏิบัติที่ตีระหว่างรัฐสมาชิกของประชาคมอาเซียน สร้างความความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียน ความใกล้ชิดและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และเอื้อต่อการสร้างประชาคมที่มีความสงบสุข มีประชาธิปไตย มีนิติธรรม ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และโปร่งใส ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

13. นอกจากนี้ ความร่วมมือด้านการพัฒนาทางการเมืองจะนำองค์ประกอบและสถาบันทางการเมืองในอาเซียนไปสู่การเติบโตอย่างซึ่งการนำไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ความรู้สึกของความเป็นหนึ่งเดียวระหว่างรัฐในเรื่องระบบการเมือง วัฒนธรรม และ ประวัติศาสตร์ ควรได้รับการส่งเสริม ความเป็นหนึ่งเดียวระหว่างรัฐดังกล่าวสามารถบรรลุได้ โดยการสร้างบรรทัดฐานและมีบรรทัดฐานร่วมกัน

»ก.1 ความร่วมมือด้านการพัฒนาทางการเมือง

14. ตั้งแต่ที่ได้รับรองแผนปฏิบัติการของประชาคมด้านความมั่นคงอาเซียนในปี พ.ศ. 2546 อาเซียนมีความก้าวหน้าในการดำเนินมาตรการด้านการพัฒนาทางการเมือง โดยมีส่วนร่วมขององค์การต่าง ๆ เพิ่มขึ้น อาทิ สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และองค์กรภาคประชาสังคม ในการประชุมและกิจกรรมของอาเซียน การปรึกษาหารือ และการปฏิสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี และส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีสำหรับภูมิภาค

15. มีความพยายามที่จะปูทางสำหรับกรอบองค์กร เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการไหลเวียนข้อมูลอย่างเสรี โดยเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบของแต่ละประเทศ ป้องกันและต่อต้านการทุจริต ความร่วมมือด้านนิติธรรม ระบบยุติธรรมและโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย และธรรมาภิบาล นอกจากนี้ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพพื้นฐาน กฎบัตรอาเซียนระบุให้มีการจัดตั้งองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนของอาเซียน

»ก.1.1 ส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับในระบอบการเมืองต่าง ๆ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของรัฐสมาชิกอาเซียน

กิจกรรม

1) จัดตั้งองค์กรความร่วมมือเฉพาะด้านเพื่อดำเนินมาตรการที่จำเป็นในการส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับในระบอบการเมือง วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยจะดำเนินการดังนี้

(1) สนับสนุนการจัดกิจกรรมของภาควิชาการอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี รวมถึงการจัดประชุมทางวิชาการ ประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนา

(2) จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับพลวัตของระบบการเมือง วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

(3) เพิ่มพูนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2) จัดสัมมนา/การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับสถาบันประชาธิปไตย การให้ความเท่าเทียมทางเพศเป็นกระแสหลักในนโยบาย และการมีส่วนร่วมของประชาชน

3) พยายามรวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของการสังเกตการณ์การเลือกตั้งโดยสมัครใจ

»ก.1.2 ปูทางสำหรับกรอบองค์กรเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการไหลเวียนของข้อมูลโดยเสรี เพื่อการสนับสนุนและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียน

กิจกรรม

1) สนับสนุนให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านข้อมูลข่าวสาร (เอเอ็มอาร์ไอ) พัฒนากรอบองค์กร เพื่ออำนวยความสะดวกการไหลเวียนข้อมูลอย่างเสรี ซึ่งคำนึงถึงกฎหมายภายในของประเทศ โดยการจัดทำฐานข้อมูลของกฎหมายดังกล่าวและจัดส่งรายงานความคืบหน้าแก่คณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

2) ขอให้รัฐสมาชิกอาเซียนจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนองค์กรสื่อเพื่อช่วยให้มีการไหลเวียนของข้อมูลอย่างเสรี โดยให้เริ่มดำเนินการภายในเวลา 3 เดือนหลังจากการรับรองแผนงาน

3) เพิ่มศักยภาพของสื่อเพื่อส่งเสริมการสร้างประชาคมในระดับภูมิภาค พิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะบุคคลด้านสื่อของอาเซียนเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับสื่อ โดยเน้นกระบวนการของการดำเนินการตามแผนงานนี้

4) ให้มีการฝึกงาน ทุนฝึกงาน มอบทุนการศึกษา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการแลกเปลี่ยนผู้สื่อข่าว เพื่อเพิ่มศักยภาพและความเป็นมืออาชีพด้านสื่อในภูมิภาค โดยเน้นกระบวนการของการดำเนินการตามแผนงานนี้

5) อำนวยความสะดวกให้มีการสร้างภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ เกมส์ และสาระทางสื่อแบบใหม่ร่วมกัน และแลกเปลี่ยนสื่อดังกล่าวระหว่างกัน เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมโดยเน้นกระบวนการทางการดำเนินการตามแผนงานนี้

***ก.1.3** จัดทำแผนงานเพื่อสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียนในการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างหลักนิติธรรม ระบบยุติธรรม และโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย

กิจกรรม

1) มอบหมายให้ที่ประชุมรัฐมนตรีกฎหมายอาเซียน (เอแอลเอดับเบิลยูเอ็มเอ็ม) โดยร่วมมือกับองค์กรเฉพาะด้านอื่น ๆ ของอาเซียน และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน รวมทั้งสมาคมกฎหมายอาเซียน (เอแอลเอ) พัฒนาโครงการความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างหลักนิติธรรม ระบบยุติธรรม และโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย

2) จัดทำการศึกษาเปรียบเทียบสำหรับผู้ร่างกฎหมายในการประกาศใช้กฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ

3) พัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยด้านระบบกฎหมายของรัฐสมาชิกอาเซียนโดยเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (เอยูเอ็น) ภายในปี พ.ศ. 2553

4) เพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างเอแอลเอดับเบิลยูเอ็มเอ็มกับเอแอลเอและองค์กรทางวิชาการโดยจัดการสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการทำวิจัยด้านกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งความตกลงของอาเซียน

»ก.1.4 ส่งเสริมธรรมาภิบาล

กิจกรรม

1) ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลและรวบรวมแนวทางปฏิบัติที่ดีเลิศในเรื่องธรรมาภิบาลของภูมิภาค

2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดีผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนาเรื่องการเป็นผู้นำและหลักการโดยเน้นเรื่องธรรมาภิบาลและการสร้างกฎระเบียบร่วมกัน

3) ศึกษาในประเด็นการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และนักวิชาการภายในปี พ.ศ. 2552 เพื่อสร้างบรรยากาศของหลักการธรรมาภิบาลและมีข้อเสนอต่อองค์กรเฉพาะด้านของอาเซียน

4) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐบาล ภาคเอกชน และองค์กรอื่น ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความคิดแนวทางและวิธีการที่สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ การมีส่วนร่วม และการมีการปกครองที่ดีและที่ประชาชนมีส่วนร่วม

»ก.1.5 ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กิจกรรม

1) จัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนโดยการจัดทำขอบเขตหน้าที่ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2552 และสนับสนุนความร่วมมือระหว่างองค์กรนี้กับกลไกสิทธิมนุษยชนที่มีอยู่และองค์กรระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) รวบรวมข้อมูลเรื่องกลไกด้านสิทธิมนุษยชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรเฉพาะด้านเพื่อส่งเสริมสิทธิสตรีและเด็กภายในปี พ.ศ. 2552

3) ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับกลไกเฉพาะด้านอื่น ๆ ของอาเซียนในการพัฒนาความตกลงอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมหิทธิของแรงงานข้ามชาติ

4) เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายกลไกสิทธิมนุษยชน รวมถึงองค์กรภาคประชาสังคม กับองค์กรความร่วมมือเฉพาะด้าน

5) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อสนับสนุนและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียน กฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชน ปฏิญญาเวียนนาและแผนปฏิบัติงาน

6) ส่งเสริมให้มีการศึกษาและความสำนึกต่อสิทธิมนุษยชน

7) ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับกลไกเฉพาะด้านอาเซียนในการจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมหิทธิเด็กและสตรี

»ก.1.6 เพิ่มการมีส่วนร่วมขององค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียนที่เกี่ยวข้องต่อการขับเคลื่อนความคิดริเริ่มเพื่อพัฒนาการทางการเมืองของอาเซียนให้ดำเนินไปข้างหน้า

กิจกรรม

1) พัฒนารูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เช่น เครือข่ายของอาเซียน-ไอซิส และองค์กรความร่วมมือเฉพาะด้าน

2) ส่งเสริมการศึกษาวิจัยและสนับสนุนทุนจัดพิมพ์ของการริเริ่มพัฒนาทางการเมืองอาเซียน

3) จัดให้มีการปรึกษาหารือระหว่างสมาคมรัฐสภาของอาเซียน (ไอป้า) และองค์กรอาเซียนที่เหมาะสม

4) ปรับปรุงบันทึกความเข้าใจของมูลนิธิอาเซียนเพื่อให้คำเน้ถึงบทบัญญัติในกฎบัตรอาเซียนมาดำเนินการ

»ก.1.7 ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

กิจกรรม

1) กำหนดกลไกที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกับกิจกรรมเพื่อการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต และสร้างเสริมความเชื่อมโยงและความร่วมมือระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง

2) สนับสนุนให้ทุกประเทศสมาชิกอาเซียนลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่บางประเทศได้มีการลงนามแล้ว เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2547

3) ส่งเสริมความร่วมมือของอาเซียนเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยคำนึงถึงบันทึกความเข้าใจข้างต้นและกลไกอื่น ได้แก่ ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา (เอ็มแลท)

4) ส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้ลงนามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตให้สัตยาบันอนุสนธิสัญญาดังกล่าว

5) ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติที่ดี ทศนวิสัย และประเด็นการวิจัยที่เกี่ยวกับค่านิยม ศีลธรรม และความซื่อตรง ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ โดยคำนึงถึงข้อเสนอแนะจากการสัมมนาต่าง ๆ เช่น เวทีหารืออาเซียนเรื่องคุณธรรม

»ก.1.8 ส่งเสริมหลักการประชาธิปไตย

กิจกรรม

1) ส่งเสริมความเข้าใจในหลักการของประชาธิปไตยระหว่างเยาวชนอาเซียนในโรงเรียนในช่วงระดับการศึกษาที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงพื้นฐานของระบบการศึกษาของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน

2) จัดให้มีการประชุมสัมมนา หลักสูตรการฝึกอบรม และกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมศักยภาพสำหรับข้าราชการของภาครัฐบาล นักวิชาการ และองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ประสบการณ์ และส่งเสริมประชาธิปไตยและสถาบันประชาธิปไตย

3) จัดทำการศึกษาวิจัยเป็นรายปีเพื่อรวบรวมประสบการณ์ด้านประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการยึดมั่นในหลักการของประชาธิปไตย

»ก.1.9 ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค

กิจกรรม

- 1) สนับสนุนการรวบรวมวัฒนธรรมเพื่อสันติภาพ โดยคำนึงถึงปัจจัยการเคารพในความหลากหลาย ส่งเสริมขันติธรรม และความพยายามและความเข้าใจในเรื่องความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรมในหลักสูตรการศึกษาของสถาบันวิชาการของอาเซียน
- 2) พัฒนาให้มีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนวัฒนธรรมเพื่อสันติภาพและการหารือระหว่างศาสนาและภายในศาสนาในภูมิภาค
- 3) ส่งเสริมให้มีการเคารพในความหลากหลายและความปรองดองของประชาชนในภูมิภาค
- 4) สนับสนุนให้มีการเจรจาและปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มศาสนาและกลุ่มเชื้อชาติ
- 5) ส่งเสริมการมีเครือข่ายระหว่างโรงเรียนในภูมิภาคเพื่อเน้นการศึกษาเรื่องสันติภาพในหลักสูตรการศึกษา
- 6) สนับสนุนการบรรเทาปัญหาความยากจนและลดช่องว่างของการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่การสร้างสันติภาพที่ยั่งยืนและเสถียรภาพในภูมิภาค

»ก.2 การสร้างและแบ่งปันกฎเกณฑ์ร่วม

16. อาเซียนส่งเสริมให้มีบรรทัดฐานระดับภูมิภาคเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีเลิศและความเป็นปึกแผ่น โดยสอดคล้องกับหลักการสำคัญตามที่บัญญัติไว้ในกฎบัตรอาเซียน ในบริบทนี้ อาเซียนยังคงยึดมั่นในสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ทีเอซี) สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และข้อตกลงสำคัญอื่น ๆ ซึ่งรวมถึง ปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของรัฐภาคีในทะเลจีนใต้

»ก.2.1 ปรับกรอบสถาบันของอาเซียนให้เป็นไปตามกฎบัตรอาเซียน

กิจกรรม

- 1) จัดเตรียมและดำเนินการตามแผนงานในช่วงเปลี่ยนผ่านว่าด้วยการปฏิรูปสถาบันที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามกฎบัตรอาเซียน
- 2) พัฒนาตามความเหมาะสมพิธีสารและ/หรือข้อตกลงเพิ่มเติม รวมทั้งร่างขอบเขตอำนาจหน้าที่ และกฎในการดำเนินการที่จำเป็นตามกฎบัตรอาเซียน

3) พัฒนาแผนกฎหมายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามกฎหมายอาเซียน

»ก.2.2 เสริมสร้างความร่วมมือภายใต้สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ทีเอซี)

กิจกรรม

- 1) จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนาเพื่อประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานของทีเอซีและหาทางในการพัฒนากลไกการดำเนินการต่อไป
- 2) จัดให้มีการประชุมของอัครราชทูตเพื่อทบทวนการดำเนินการของทีเอซี
- 3) ส่งเสริมการภาคยานุวัตรทีเอซีโดยประเทศที่ไม่ใช่ประเทศสมาชิกอาเซียน

»ก.2.3 ส่งเสริมให้มีการดำเนินการอย่างสมบูรณ์ตามปฏิญญาว่าด้วยทะเลจีนใต้ (ดีไอซี) เพื่อสันติภาพและเสถียรภาพในทะเลจีนใต้

กิจกรรม

- 1) ดำเนินการตามวิธีปฏิบัติที่มีอยู่ของอาเซียนโดยประเทศสมาชิกเพื่อให้มีการปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิดและให้การดำเนินการของดีไอซีบรรลุผลอย่างเต็มที่
- 2) สํารวจและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความร่วมมือดังกล่าวไว้ในดีไอซี และหามาตรการส่งเสริมความร่วมมืออื่นบนพื้นฐานของการหารืออย่างใกล้ชิดระหว่างประเทศสมาชิก โดยเคารพต่ออธิปไตยและคุณธรรมของซึ่งกันและกัน
- 3) ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอตามภาพรวมของกระบวนการในการดำเนินงานของดีไอซีและทำให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินงานของประเทศในทะเลจีนใต้ให้มีความเหมาะสมและทันท่วงทีโดยสอดคล้องกับดีไอซี
- 4) ดำเนินการเพื่อนำไปสู่การรับรองระเบียบในการปฏิบัติ (ซีไอซี) ในระดับภูมิภาคในทะเลจีนใต้

»ก.2.4 ส่งเสริมให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซอนเฟซ) และแผนปฏิบัติการภายใต้สนธิสัญญา

กิจกรรม

1) ปฏิบัติตามสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงการยอมรับข้อตกลงของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (ไอเออีเอ) และความตกลงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) สนับสนุนให้มีการภาคยานุวัตรพิธีสารของสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับกลุ่มประเทศที่ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์

3) ประสานให้เกิดการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน และร่างโครงการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อให้เกิดการอนุวัติตามแผนปฏิบัติงานดังกล่าว

»ก.2.5 ส่งเสริมความร่วมมือทางทะเลอาเซียน

กิจกรรม

1) จัดการประชุมเวทีหารืออาเซียนเรื่องความร่วมมือทางทะเล

2) ประยุกต์ใช้แนวทางรอบด้านที่ให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยในการเดินเรือและประเด็นความมั่นคงในระดับภูมิภาค ซึ่งเป็นข้อห่วงกังวลร่วมกันของประชาคมอาเซียน

3) รวบรวมประเด็นความมั่นคงทางทะเลและระบุความร่วมมือทางทะเลร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

4) ส่งเสริมความร่วมมือด้านความปลอดภัยทางทะเล การค้นหาและการช่วยชีวิต (เอสเออาร์) ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูล ความร่วมมือทางด้านเทคโนโลยีและการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

»ข. ภูมิภาคที่มีความเป็นเอกภาพ สงบสุข และมีความแข็งแกร่ง พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ

17. ในการสร้างประชาคมการเมืองและความมั่นคงที่มีความเป็นเอกภาพ สงบสุข และแข็งแกร่ง อาเซียนยึดมั่นกับหลักการความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ ซึ่งครอบคลุมมากกว่าแ่งมุมความมั่นคงในรูปแบบเดิม แต่คำนึงถึงความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความแข็งแกร่งในระดับชาติและภูมิภาค เช่น มิติเศรษฐกิจ

สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ของการพัฒนา อาเซียนยังคงยึดมั่นต่อการป้องกัน ความขัดแย้ง/ มาตรการการสร้างควมไว้เนื้อเชื่อใจ การทูตเชิงป้องกัน และการสร้าง สันติภาพหลังความขัดแย้ง

»ข.1 ป้องกันความขัดแย้งและมาตรการการสร้างควมไว้เนื้อเชื่อใจ

18. มาตรการการสร้างควมไว้เนื้อเชื่อใจและการทูตเชิงป้องกันเป็นเครื่องมือ สำคัญในการป้องกันความขัดแย้ง ช่วยลดความตึงเครียดและป้องกันไม่ให้เกิดข้อพิพาท ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศที่ไม่ใช่ สมาชิกอาเซียน ตลอดจนช่วยป้องกันการขยายความรุนแรงของความขัดแย้งที่มีอยู่แล้ว

19. ในส่วนของการหารือด้านการป้องกันหรือการเมืองในภูมิภาค เจ้าหน้าที่ กลาโหมอาเซียนได้มีส่วนร่วมในการเจรจาด้านความมั่นคงของอาเซียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ภายใต้กรอบความร่วมมือของเวทีการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือ ด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (เออาร์เอฟ) อาเซียนได้ทำการ รายงานโดยสมัครใจในเรื่องพัฒนาการด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคและ จัดประชุมเจ้าหน้าที่กลาโหมระดับสูงโดยสม่ำเสมอภายใต้การหารือของเจ้าหน้าที่ กลาโหมเออาร์เอฟ (เออาร์เอฟ ดีไอดี) และการประชุมนโยบายความมั่นคงเออาร์เอฟ (เอเอสพีซี) อาเซียนยังได้จัดตั้งการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนประจำปี (เอดีเอ็ม เอ็ม) และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านกลาโหม

»ข.1.1 เสริมสร้างมาตรการการสร้างควมไว้เนื้อเชื่อใจ

กิจกรรม

- 1) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนระดับภูมิภาคระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารและกลาโหม ทูกระดับ รวมทั้ง สถาบันทหาร วิทยาลัยทหาร และมหาวิทยาลัยกลาโหมในประเทศ สมาชิกอาเซียน
- 2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผู้สังเกตการณ์ในการฝึกทหาร โดยเป็นไปตามความ สามารถและเงื่อนไขของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน
- 3) แบ่งปันข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการส่งข้อมูลต่อทะเบียน อาวุธตามแบบของสหประชาชาติ

4) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระดับทวิภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ทหาร และการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างสถาบันการฝึกทหารเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

5) ทำโครงการวิจัยร่วมเกี่ยวกับประเด็นด้านการป้องกันระหว่างสถาบันวิจัยทางนโยบายและยุทธศาสตร์ที่อยู่ภายใต้รัฐบาล

»**ข.1.2** ส่งเสริมความโปร่งใสและความเข้าใจในนโยบายกลาโหมและมุมมองด้านความมั่นคง

กิจกรรม

1) มุ่งไปสู่การพัฒนาและตีพิมพ์มุมมองสถานการณ์ความมั่นคงประจำปีของอาเซียน

2) จัดทำรายงานโดยสมัครใจเรื่องการพัฒนาด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาค

3) พัฒนาระบบการเตือนภัยล่วงหน้าของอาเซียนบนพื้นฐานของกลไกที่มีอยู่เพื่อป้องกันการเกิดขึ้นหรือการขยายความรุนแรงของความขัดแย้ง

4) จัดการหารือและความร่วมมือด้านการป้องกันและประเด็นความมั่นคงในระดับภูมิภาค ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาและประเทศนอกภูมิภาค รวมถึงผ่านเอดีเอ็นเอ็มพลัสเมื่อเริ่มดำเนินการ

»**ข.1.3** สร้างกรอบการดำเนินการทางสถาบันที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างกระบวนการภายใต้กรอบการประชุมเออาร์เอฟ เพื่อสนับสนุนประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

กิจกรรม

1) ติดตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทบทวนเออาร์เอฟ

2) ดำเนินการตามบทบาทที่เพิ่มขึ้นของประธานเออาร์เอฟ และเริ่มใช้กลไกเพื่อนของประธานตามความจำเป็นและเมื่อจำเป็น

3) ปฏิบัติตามมติของรัฐมนตรีเออาร์เอฟเพื่อขับเคลื่อนเออาร์เอฟไปสู่ขั้นการทูตเชิงป้องกัน

4) ขยายขีดความสามารถของการประชุมหัวหน้ามหาวิทยาลัย วิทยาลัยและสถาบันกลาใหม่ เออาร์เอฟ (เออาร์เอฟ เฮชดียูซีไอเอ็ม) เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดเรื่องนโยบายกลาใหม่และการพัฒนาการศึกษา

5) รวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดด้านมาตรการสร้างความไว้วางใจ การทูตเชิงป้องกันและการแก้ไขความขัดแย้งเพื่อการพัฒนาต่อไปโดยเออาร์เอฟ

6) เสริมสร้างบทบาทของเลขาธิการอาเซียนในเออาร์เอฟ รวมถึงการเสริมสร้างเพิ่มเติมหน่วยงานเออาร์เอฟในสำนักเลขาธิการอาเซียน

»ข.1.4 เสริมสร้างความพยายามในการรื้อฟื้นความเคารพในบูรณภาพแห่งดินแดนอธิปไตย และเอกภาพของรัฐสมาชิกตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญาว่าด้วยหลักการแห่งกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือโดยเป็นไปตามกฎบัตรสหประชาชาติ

กิจกรรม

1) รวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดและกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความยอมรับต่อแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือระหว่างรัฐสมาชิกสหประชาชาติ

2) จัดการหารือและกิจกรรมฝ่ายวิชาการที่ต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามและความท้าทายซึ่งอาจกระทบต่อบูรณภาพแห่งดินแดนของรัฐสมาชิกอาเซียนรวมถึงภัยจากการแบ่งแยกดินแดน

3) ส่งเสริมต่อไปและเพิ่มความตระหนักต่อประเด็นเหล่านี้เพื่อเร่งรัดการสร้างประชาคมและยกระดับการเป็นที่ยอมรับเป็นที่รู้จักของอาเซียนในเวทีโลก

»ข.1.5 ส่งเสริมการพัฒนาบรรทัดฐานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการป้องกันทางทหารและความมั่นคงอาเซียน

กิจกรรม

1) ริเริ่มงานเตรียมการสำหรับการพัฒนาโครงการความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมระหว่างหน่วยงานทหารของประเทศสมาชิกอาเซียน

»ข.2 การแก้ไขความขัดแย้งและการระงับข้อพิพาทโดยสันติ

20. โดยเชื่อมั่นว่าการระงับความแตกต่างหรือข้อพิพาทควรกำกับโดยกระบวนการที่มีเหตุผล มีประสิทธิภาพ และยืดหยุ่นเพียงพอ เพื่อหลีกเลี่ยงแนวคิดในทางลบซึ่งอาจเป็นอันตรายหรือเป็นอุปสรรคต่อความร่วมมืออาเซียน จึงสนับสนุนที่เอซี ซึ่งพยายามรักษาสันติภาพและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในภูมิภาคและบัญญัติให้ประเทศสมาชิกกระงับการข่มขู่ว่าจะใช้หรือการใช้กำลัง

21. ที่เอซีให้บทบัญญัติสำหรับการระงับข้อพิพาทโดยสันติ ตลอดเวลา โดยผ่านการเจรจาฉันท์มิตรและหลีกเลี่ยงการข่มขู่ว่าจะใช้หรือการใช้กำลังเพื่อแก้ไขข้อพิพาท ยุทธศาสตร์สำหรับการแก้ไขความขัดแย้งจะเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางที่ครอบคลุมในทุกมิติ วัตถุประสงค์สำหรับยุทธศาสตร์เหล่านี้เป็นไปเพื่อป้องกันข้อพิพาทและความขัดแย้งไม่ให้เกิดขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งมีศักยภาพที่จะสร้างภัยคุกคามต่อสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค

22. อาเซียน สหประชาชาติและองค์การอื่นได้จัดกิจกรรมความร่วมมือจำนวนมากร่วมกันภายใต้ความพยายามในการส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพ มีความจำเป็นที่จะมีความพยายามที่มากขึ้นในการเสริมสร้างวิธีการระงับข้อพิพาทโดยสันติที่มีอยู่เพื่อหลีกเลี่ยงหรือระงับข้อพิพาทในอนาคต และการดำเนินการในการจัดการความขัดแย้งและการศึกษาวิจัยเรื่องการแก้ไขความขัดแย้ง อาเซียนอาจจัดตั้งกลไกการระงับข้อพิพาทที่เหมาะสมได้เช่นกันภายใต้กฎบัตรอาเซียน

»ข.2.1 พัฒนารูปแบบการระงับข้อพิพาทโดยสันติเพิ่มเติมจากรูปแบบที่มีอยู่ และพิจารณาเสริมสร้างรูปแบบดังกล่าวให้เข้มแข็งขึ้นด้วยกลไกเพิ่มเติมตามที่จำเป็น

กิจกรรม

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการระงับข้อพิพาทโดยสันติที่มีอยู่ และ/หรือ กลไกเพิ่มเติม เพื่อเสริมสร้างกลไกในภูมิภาคในการระงับข้อพิพาทโดยสันติ
- 2) พัฒนารูปแบบ คนกลางที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอมและการไกล่เกลี่ยของอาเซียน
- 3) จัดตั้งกลไกการระงับข้อพิพาทโดยสันติที่เหมาะสม รวมทั้งอนุญาตตุลาการตามกฎบัตรอาเซียน

»ข.2.2 เสริมสร้างกิจกรรมการค้นคว้าวิจัยเรื่องสันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง

กิจกรรม

- 1) พิจารณาจัดตั้งสถาบันอาเซียนสำหรับสันติภาพและสมานฉันท์
- 2) รวบรวมประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของอาเซียนเรื่อง สันติภาพ การจัดการความขัดแย้งและการแก้ไขความขัดแย้ง
- 3) ระบุหัวข้อการทำวิจัยที่สำคัญ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมสันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง
- 4) เพิ่มพูนความร่วมมือที่มีอยู่กับสถาบันวิชาการของอาเซียนในเรื่องการศึกษาด้านสันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง
- 5) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านสันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง กับองค์กรระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสหประชาชาติ
- 6) ทำการศึกษาเพื่อส่งเสริมการตระหนักถึงความสำคัญของการเท่าเทียมทางเพศในการสร้างสันติภาพ กระบวนการสันติภาพ และการแก้ไขความขัดแย้ง
- 7) พัฒนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญจากรัฐสมาชิกอาเซียน เพื่อเป็นบุคลากรในการช่วยเหลือกิจกรรมการจัดการความขัดแย้งและแก้ไขความขัดแย้ง

»ข.2.3 ส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพ

กิจกรรม

- 1) ดำเนินการด้านความร่วมมือทางวิชาการกับองค์การสหประชาชาติและองค์การระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนความชำนาญและประสบการณ์ในการธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพ
- 2) ระบุหน่วยงานหลักของประเทศ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านสันติภาพและเสถียรภาพในระดับภูมิภาค
- 3) สร้างเครือข่ายระหว่างศูนย์รักษาสันติภาพรัฐสมาชิกอาเซียนเพื่อการวางแผนร่วม การอบรม และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำกลไกอาเซียนเพื่อธำรงสันติภาพและเสถียรภาพโดยสอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน 3 ปีของที่ประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน

»ข.3 การสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้ง

23. ความพยายามของอาเซียนในเรื่องการสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้งต้องเกื้อกูล ความพยายามอื่น ๆ ที่ใช้แนวทางที่ครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อ (เอ) ให้มั่นใจว่าจะไม่เกิดความขัดแย้งและความรุนแรง และ/หรือ ภัยพิบัติที่เกิดจากมนุษย์ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (บี) ส่งเสริมการกลับคืนมาของสันติภาพ และ/หรือ การกลับสู่ภาวะปกติของชีวิตโดยเร็วที่สุด และ (ซี) วางพื้นฐานเพื่อการสมานฉันท์และมาตรการที่จำเป็นต่าง ๆ เพื่อรักษาสันติภาพและเสถียรภาพ ทั้งนี้เพื่อป้องกันพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการกลับไปสู่ความขัดแย้งในอนาคต

24. สามารถใช้มาตรการต่าง ๆ ในการส่งเสริมกิจกรรมบรรเทาเพื่อมนุษยธรรม ซึ่งรวมถึงการเพิ่มความร่วมมือกับสหประชาชาติและองค์การอื่น ๆ ตลอดจน การเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

»ข.3.1 เสริมสร้างความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมของอาเซียน

กิจกรรม

1) ให้การบริการและความช่วยเหลือขั้นพื้นฐาน เพื่อบรรเทาทุกข์แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง โดยต้องปรึกษากับประเทศที่ได้รับผลกระทบ

2) ส่งเสริมความร่วมมือในการช่วยเหลือผู้ลี้ภัย ผู้พลัดถิ่นให้กลับคืนสู่ประเทศอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย และกลับคืนสู่ถิ่นฐานของผู้พลัดถิ่นในประเทศ

3) สนับสนุนในด้านความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่บรรเทาทุกข์

4) พัฒนาวិธีการจัดการร่วมกันในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบเหตุเมื่อเกิดเหตุการณ์ความขัดแย้ง

5) เพิ่มความร่วมมือกับสหประชาชาติ รวมทั้งส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมขององค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

6) ส่งเสริมการเจรจาประสานงานระหว่างทหารและพลเรือน และความร่วมมือในการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม

7) ขยายบทบาทและการมีส่วนร่วมของสตรีในงานภาคสนามของการปฏิบัติการด้านมนุษยธรรมให้มากขึ้น

»ข.3.2 ดำเนินการตามโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างขีดความสามารถในพื้นที่ภายหลังความขัดแย้ง

กิจกรรม

- 1) ร่างแนวทางการประเมินความต้องการการฝึกอบรมและการเสริมสร้างขีดความสามารถ
- 2) ระบุหัวข้อสำคัญสำหรับการฝึกอบรม
- 3) ออกแบบโครงการอบรมในเรื่องที่สำคัญและพัฒนาเครื่องและอุปกรณ์ในการฝึกอบรม
- 4) ดำเนินการตามโครงการประจำปีต่างๆ ในแต่ละหัวข้อเป้าหมาย
- 5) พัฒนาโครงการความร่วมมือกับองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้อง และสถาบันการเงินเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเสริมสร้างขีดความสามารถในด้านการฟื้นฟูหลังความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพ
- 6) มุ่งไปสู่การพัฒนาโครงการการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้จริงให้กับนักวิชาการในสาขาการศึกษาสันติภาพและการสมานฉันท์

»**ข.3.3** เพิ่มความร่วมมือในด้านการไกล่เกลี่ยประนีประนอมและค่านิยมที่มีสันติภาพเป็นศูนย์กลาง

กิจกรรม

- 1) ดำเนินการศึกษาเพื่อเพิ่มความร่วมมือด้านการสมานฉันท์และส่งเสริมค่านิยมที่มีสันติภาพเป็นศูนย์กลาง
- 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาความร่วมมือเพื่อการฟื้นฟูหลังความขัดแย้ง และทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมการรับฟังความคิดเห็นที่รอบด้านจากภาควิชาการ สื่อ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม และกลุ่มชุมชน
- 3) ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างชุมชนกลุ่มต่างๆ โดยผ่านกิจกรรมการแลกเปลี่ยน

»**ข.4** ประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่

25. จุดประสงค์หลักของอาเซียนคือ การตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วทั้งที่โดยสอดคล้องกับหลักการด้านความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ จากภัยคุกคามในทุกรูปแบบ อาชญากรรมข้ามชาติ และความท้าทายข้ามแดน

»ข.4.1 เสริมสร้างความร่วมมือในการรับมือประเด็นปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะเรื่องการค้าด้านอาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายข้ามแดนอื่น ๆ

กิจกรรม

1) ดำเนินการในแปดประเด็นสำคัญในแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

2) พยายามที่จะให้สัตยาบันสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเรื่องทางอาญาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและการมุ่งยกระดับให้เป็นสนธิสัญญาอาเซียน

3) ให้คณะทำงานปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ตามความเห็นชอบของที่ประชุมรัฐมนตรียุติธรรม ของอาเซียน เพื่อยกระดับความร่วมมือด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

4) เสริมสร้างการตอบสนองทางด้านความยุติธรรมทางอาญาต่ออาชญากรรมข้ามมนุษย์ โดยตระหนักถึงความสำคัญในการคุ้มครองเหยื่อผู้เคราะห์ร้าย โดยสอดคล้องกับปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้หญิงและเด็ก รวมทั้งอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสารเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้อง

5) เพิ่มความร่วมมือในการต่อต้านการลักลอบนำคนเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย

6) ดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลในการทำให้อาเซียนปราศจากยาเสพติดภายในปี พ.ศ. 2558 โดยให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด โดยการเสริมสร้างมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันการผลิตยาเสพติด การนำเข้าและส่งออก สารเคมีควบคุมตั้งต้น รวมทั้งความร่วมมือในระดับภูมิภาคในเรื่องมาตรการครอบครองยาเสพติดภายใต้การควบคุม รวมทั้งยกระดับความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายข้ามเขตแดน โดยผ่านการแบ่งปันข้อมูล แนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และการสร้างขีดความสามารถ ในการปราบปรามการค้ายาเสพติด

7) พัฒนาความตกลงร่วมกันในระดับทวิภาคีหรือพหุภาคีเพื่อต่อต้านการค้ายาเสพติดและสารเคมีตั้งต้นซึ่งเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2551

8) ให้ความช่วยเหลือต่อประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อยกระดับขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และห้องปฏิบัติการในการระบุสารตั้งต้น และวิเคราะห์ที่มาของยาเสพติดสำหรับการปฏิบัติการด้านกฎหมายและด้านการข่าว

9) ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลภูมิหลังกลุ่มผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตยาเสพติดรวมทั้งข้อมูลรายการการระงับและเฝ้าดูความเคลื่อนไหวของกลุ่มดังกล่าว

10) ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด ในการปฏิบัติการด้านการกำจัดสารตั้งต้นและสารเคมีที่จำเป็นที่ยึดได้จากห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ที่ผิดกฎหมาย

11) สร้างเสริมขีดความสามารถของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งรวมถึงผู้พิพากษาอัยการ และเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาเสพติด

12) ยกระดับความร่วมมือกับภาคภายนอกที่เกี่ยวข้องในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งการก่อการร้าย

13) เพิ่มพูนความร่วมมือและการประสานงานระหว่างกลไกเฉพาะด้านของอาเซียนที่ดำเนินการอยู่เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

14) สร้างเสริมความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียนในการต่อต้านการประมงผิดกฎหมายที่ไม่ได้รับการดูแลและไม่ได้รายงานในภูมิภาค ผ่านการดำเนินการตาม IPOA – IUU fishing และมุ่งสู่การก่อตั้งการประชุมหรือด้านการประมงอาเซียน (เอเอฟซีเอฟ)

15) ส่งเสริมการดำเนินการอย่างเต็มที่โดยองค์กรรายสาขาอาเซียนเพื่อป้องกัน ต่อด้าน และกำจัดการลักลอบค้าอาวุธขนาดเล็กและเบาผิดกฎหมายในทุกรูปแบบ โดยสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการสหประชาชาติเพื่อป้องกัน ต่อด้าน และกำจัดการลักลอบค้าอาวุธขนาดเล็กและเบาผิดกฎหมาย และตราสารระหว่างประเทศเพื่อให้รัฐสามารถระบุและติดตามอาวุธขนาดเล็กและเบาผิดกฎหมายได้อย่างทันที่และเชื่อถือได้

16) เสริมสร้างความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือในการต่อต้าน และควบคุมการแพร่ขยายของอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งรวมถึงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยคำนึงถึงความจำเป็นของแต่ละประเทศในการพัฒนากฎหมายเพื่อรับมือปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์

17) เสริมสร้างความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นในการต่อสู้กับโจรสลัดทางทะเลและการโจรกรรมเรือ โดยใช้อาวุธ การจี้เครื่องบิน การลักลอบส่งออกและนำเข้า ให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ

18) เสริมสร้างความร่วมมือในสาขาการบริหารจัดการชายแดนเพื่อตอบสนองต่อประเด็นที่เป็นข้อห่วงกังวลร่วมกัน ซึ่งรวมทั้งการปลอมแปลงเอกสารแสดงตนและการเดินทาง โดยเพิ่มการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถสกัดกั้นการเดินทางของผู้ก่อการร้ายและอาชญากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

»**ข.4.2** เพิ่มความพยายามในการต่อต้านการก่อการร้ายโดยการให้สัตยาบันโดยเร็วและดำเนินการอย่างเต็มที่ตามอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย

กิจกรรม

- 1) ดำเนินการเพื่อให้อนุสัญญา มีผลบังคับใช้ภายในปี พ.ศ. 2552 การให้สัตยาบันโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ และส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญา
- 2) พยายามภาคยานุวัติ และให้สัตยาบันตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย
- 3) ส่งเสริมการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติงานด้านการก่อการร้ายโดยสมบูรณ์ของอาเซียน
- 4) ร่วมมือในการสนับสนุนข้อริเริ่มด้านการพัฒนา ซึ่งมีเป้าหมายในการแก้ไขมูลเหตุของการก่อการร้ายที่นำไปสู่การก่อการร้าย

»**ข.5** เสริมสร้างความร่วมมือของอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ และการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

กิจกรรม

- 1) เพิ่มพูนการตอบสนองที่มีประสิทธิภาพและทันท่วงทีในระดับการเมืองและระดับปฏิบัติงาน ในการเริ่มดำเนินการรอบการดำเนินการด้านการจัดการภัยพิบัติของอาเซียนเพื่อช่วยเหลือประเทศที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในกรณีที่มีภัยพิบัติครั้งใหญ่
- 2) เพิ่มพูนการประสานงานระหว่างทหารและพลเรือนในการตอบสนองต่อสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที

3) จัดทำแนวปฏิบัติมาตรฐานสำหรับกรอบการดำเนินการเตรียมพร้อมระดับภูมิภาค และการประสานงานในด้านการบรรเทาภัยพิบัติและการปฏิบัติการตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉินร่วมกันให้เสร็จสิ้น เพื่อจัดตั้งปฏิบัติการร่วมในการให้ความช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยของรัฐสมาชิก โดยสอดคล้องกับความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (แอดเมียร์)

4) ดำเนินการให้เกิดการแลกเปลี่ยนที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการภัยพิบัติระหว่างอาเซียนกับองค์กรที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เช่น การประชุมอาเซียนว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (เออาร์เอฟ) อาเซียนบวกสาม การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (อีเอเอส) ในแนวทางที่จะเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติของอาเซียน

5) พัฒนาแนวทางยุทธศาสตร์ของ เออาร์เอฟ สำหรับความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมและความร่วมมือด้านการบรรเทาภัยพิบัติ

»ข.6 การตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและทันกาลต่อประเด็นเร่งด่วนหรือสถานการณ์วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่ออาเซียน

กิจกรรม

1) จัดการประชุมสมัชชาพิเศษในระดับผู้นำ หรือรัฐมนตรี ในเหตุการณ์วิกฤติหรือสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีผลกระทบต่ออาเซียน และพัฒนากรอบการดำเนินการเพื่อจัดการกับสถานการณ์ดังกล่าวอย่างทันที่

»ค. ภูมิภาคที่มีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอก ในโลกที่มีการรวมตัวและพึ่งพาอาศัยกันยิ่งขึ้น

26. อาเซียนส่งเสริมและรักษาความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรและเป็นประโยชน์ร่วมกันกับประเทศภายนอก เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนและรัฐประเทศสมาชิกของอาเซียนสามารถอยู่อย่างสันติในโลก ในสภาวะที่มีความยุติธรรมเป็นประชาธิปไตยและปรองดอง อาเซียนจะยังคงมองไปยังภายนอก และดำเนินบทบาทที่สำคัญในเวทีระดับภูมิภาคและในระดับระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน

27. อาเซียนจะธำรงและรักษาความเป็นศูนย์กลางและบทบาทเชิงรุกในฐานะพลัง

ขับเคลื่อนหลักในโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคที่เปิดกว้าง โปร่งใส และทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์กับภายนอกภูมิภาค

»ค.1. การส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนเป็นศูนย์กลางในความร่วมมือระดับภูมิภาคและการสร้างประชาคม

กิจกรรม

1) ริเริ่ม เป็นเจ้าภาพ เป็นประธาน/ประธานร่วมในกิจกรรมและการประชุมกับคู่เจรจาและองค์กรอื่นๆ ภายนอกและในบริบท ของอาเซียนบวกสาม อีเอเอสและเออาร์เอฟ

2) สำรวจ ริเริ่ม และดำเนินกิจกรรมความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมตามที่ได้กำหนดไว้ในเอกสารข้อตกลงต่างๆ รวมถึงแผนงานเอพีเอสซีภายใต้กรอบภูมิภาคที่มีอยู่แล้ว

3) พัฒนาเออาร์เอฟไปสู่การทูตเชิงป้องกันอย่างเป็นขั้นเป็นตอนและรอบคอบ โดยยังคงดำเนินมาตรการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจ และให้องค์กรในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ และองค์กรทางวิชาการอื่น มีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว

4) เพิ่มพูนการประสานงานในการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน ตลอดจนการประชุมในระดับภูมิภาคและในระดับพหุภาคี

»ค.2 ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่เพิ่มพูนกับประเทศภายนอก

กิจกรรม

1) ส่งเสริมกิจกรรมที่ทำให้เกิดความตระหนักรู้และความสนใจของอาเซียนซึ่งรวมทั้งการจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สาม ตามความเหมาะสม

2) แสวงหาโครงการความร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาค อาทิ จีซีซี อีซีโอ กลุ่มรีโอ เอสเอเออาร์ซี และเอสซีไอ

3) พัฒนาโครงการความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจร่วมระหว่างอาเซียนและสหประชาชาติ

»ค.3 เสริมสร้างการปรึกษาหารือและความร่วมมือในประเด็นพหุภาคีที่เป็นความ
กังวลร่วมกัน

กิจกรรม

1) เพิ่มพูนการปรึกษาหารือภายในอาเซียน ซึ่งรวมถึงการแต่งตั้งผู้แทนถาวร
ของประเทศอาเซียนประจำสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ เพื่อส่งเสริม
ผลประโยชน์ของอาเซียน

III. การดำเนินและการทบทวนแผนงานเอพีเอสซี

»ก. กลไกในการดำเนินงาน

28. เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการตามแผนงานเอพีเอสซีจะประสบความสำเร็จ
รัฐสมาชิกจะบูรณาการโครงการและกิจกรรมของแผนงานเข้าสู่แผนพัฒนาแห่งชาติของตน

29. ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสอาเซียนที่เกี่ยวข้องหรือที่ประชุมในระดับที่
เท่าเทียมกันมีความรับผิดชอบในการทำให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามองค์ประกอบ
กิจกรรม และข้อผูกพันต่าง ๆ ในแผนงาน โดยสะท้อนสิ่งเหล่านี้ในแผนงานของตน ระดม
ทรัพยากรสำหรับการดำเนินการ ทยอยยกประเด็นเพื่อการพิจารณาในการประชุมระดับ
รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและในระดับผู้นำอาเซียน ตลอดจนดำเนินข้อริเริ่มในระดับประเทศ
เพื่อทำตามข้อผูกพันเหล่านี้

30. การประชุมประสานงานสำหรับแผนปฏิบัติการประชาคมการเมืองความ
มั่นคงอาเซียน (เอเอสซีซีไอ) จะยังคงเป็นเวทีในการประสานความพยายามระหว่าง
กลไกเฉพาะด้านต่าง ๆ โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูล แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด และบทเรียนที่
ได้เรียนรู้ในการปฏิบัติตามแผนงานเอพีเอสซี ข้อริเริ่มและข้อเสนอแนะของเอเอสซีซีไอ
ในประเด็นใหม่ ๆ จะต้องรายงานต่อคณะมนตรีการเมืองความมั่นคงอาเซียน

31. คณะมนตรีประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน(เอพีเอสซี) รับผิดชอบ
ในการดำเนินงานในภาพรวมของแผนงาน และจะต้องทำให้มั่นใจว่าได้มีการประสาน
ความพยายามภายใต้การดูแลของตนตลอดจนการประสานงานในเรื่องประเด็นที่
ทับซ้อนกับคณะมนตรีประชาคมอื่น

32. ความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนงานเอพีเอสซีจะต้องรายงานต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนทุกปี โดยเลขาธิการอาเซียน ผ่านคณะมนตรีเอพีเอสซี

»ข. การระดมทรัพยากร

33. เงินทุนสำหรับดำเนินการตามแผนงานจะระดมโดยรัฐสมาชิกอาเซียนและจากกลไกต่าง ๆ รวมถึงกองทุนพัฒนาอาเซียน (เอดีเอฟ) ประเทศคู่เจรจา ประเทศผู้ให้บริการ องค์การระหว่างประเทศ ภาคเอกชน และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ

»ค. ยุทธศาสตร์การสื่อสาร

34. เพื่อให้มั่นใจว่า การจัดตั้งเอพีเอสซี ประสบความสำเร็จ จะมีการพัฒนาและเริ่มใช้ แผนการสื่อสารในระดับประเทศและภูมิภาค ซึ่งจะไม่เพียงแต่สร้างความตระหนักของสาธารณชนต่อข้อริเริ่มต่าง ๆ ผลลัพธ์และประเด็นของเอพีเอสซีแต่ยังช่วยให้ผู้มีส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว

»ง. กลไกในการทบทวน

35. แผนงานเอพีเอสซีจะได้รับการทบทวนและประเมินเพื่อให้มั่นใจว่ากิจกรรมทั้งหมดสอดคล้องรองรับต่อความจำเป็นและประเด็นที่สำคัญของอาเซียน โดยคำนึงถึงพลวัตที่เปลี่ยนแปลงของภูมิภาคและบริบทของโลก การทบทวนและการประเมินดำเนินการทุกสองปีโดยเอเอสซีซีโอ โดยประสานกับสำนักเลขาธิการอาเซียน ในกระบวนการทบทวนและประเมินผล รัฐสมาชิกอาเซียนจะได้รับความยืดหยุ่นในการปรับปรุงแผนงานให้ทันสมัย เช่นเดียวกับความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนงานเอพีเอสซี ผลของการทบทวนและการประเมินผลจะรายงานต่อการประชุมสุดยอดอาเซียนโดยเลขาธิการอาเซียน ผ่านคณะมนตรีเอพีเอสซี

ASEAN POLITICAL-SECURITY COMMUNITY BLUEPRINT

I. INTRODUCTION

1. The ASEAN Political-Security Community has its genesis of over four decades of close co-operation and solidarity. The ASEAN Heads of States/Governments, at their Summit in Kuala Lumpur in December 1997 envisioned a concert of Southeast Asian nations, outward looking, living in peace, stability and prosperity, bonded together in partnership in dynamic development and in a community of caring societies.

2. To concretise the ASEAN Vision 2020, the ASEAN Heads of States/Governments adopted the Declaration of ASEAN Concord II (Bali Concord II) in 2003, which establishes an ASEAN Community by 2020. The ASEAN Community consists of three pillars, namely the ASEAN Political-Security Community (APSC), the ASEAN Economic Community (AEC) and the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC).

3. Conscious that the strengthening of ASEAN integration through accelerated establishment of an ASEAN Community will reinforce ASEAN's centrality and role as the driving force in charting the evolving regional architecture, the ASEAN Leaders at the 12th ASEAN Summit in the Philippines decided to accelerate the establishment of an ASEAN Community by 2015.

4. At the 13th ASEAN Summit in Singapore, the ASEAN Heads of States/Governments signed the ASEAN Charter, which marked ASEAN Member States' commitment in intensifying community-building through enhanced regional cooperation and integration. In line with this, they tasked their Ministers and officials to draft the APSC Blueprint, which would be adopted at the 14th ASEAN Summit.

5. The APSC Blueprint is guided by the ASEAN Charter and builds on the ASEAN Security Community Plan of Action, the Vientiane Action Programme (VAP), as well as relevant decisions by various ASEAN Sectoral Bodies. The ASEAN Security Community Plan of Action is a principled document, laying out the activities needed to realise the objectives of the ASEAN Political Security Community, while the VAP lays out the measures necessary for 2004-2010. Both documents are important references in continuing political and security cooperation. The APSC Blueprint provides a roadmap and timetable to establish the APSC by 2015. The APSC Blueprint would also have the flexibility to continue programmes/activities beyond 2015 in order to retain its significance and have an enduring quality.

II. CHARACTERISTICS AND ELEMENTS OF THE APSC

6. It is envisaged that the APSC will bring ASEAN's political and security cooperation to a higher plane. The APSC will ensure that the peoples and Member States of ASEAN live in peace with one another and with the world at large in a just, democratic and harmonious environment.

7. The APSC shall promote political development in adherence to the principles of democracy, the rule of law and good governance, respect for and promotion and protection of human rights and fundamental freedoms as inscribed in the ASEAN Charter. It shall be a means by which ASEAN Member States can pursue closer interaction and cooperation to forge shared norms and create common mechanisms to achieve ASEAN's goals and objectives in the political and security fields. In this regard, it promotes a people-oriented ASEAN in which all sectors of society, regardless of gender, race, religion, language, or social and cultural background, are encouraged to participate in, and benefit from, the process of ASEAN integration and community building. In the implementation of, the Blueprint, ASEAN should also strive towards promoting and supporting gender-mainstreaming, tolerance, respect for diversity, equality and mutual understanding.

8. At the same time, in the interest of preserving and enhancing peace and stability in the region, the APSC seeks to strengthen the mutually beneficial relations between ASEAN and its Dialogue Partners and friends. In doing so, it also maintains the centrality and proactive role of ASEAN in a regional architecture that is open, transparent and inclusive, while remaining actively engaged, forward-looking and non-discriminatory.

9. The APSC subscribes to a comprehensive approach to security, which acknowledges the interwoven relationships of political, economic, social-cultural and environmental dimensions of development. It promotes renunciation of aggression and of the threat or use of force or other actions in any manner inconsistent with international law and reliance of peaceful settlements of dispute. In this regard, it upholds existing ASEAN political instruments such as the Declaration on Zone of Peace, Freedom and Neutrality (ZOPFAN), the Treaty of Amity and Co-operation in South East Asia (TAC) and the Treaty on the Southeast Asian Nuclear Weapon-Free Zone (SEANWFZ), which play a pivotal role in the area of confidence building measures, preventive diplomacy and pacific approaches to conflict resolution. It also seeks to address non-traditional security issues.

10. Based on the above, the ASEAN Political-Security Community envisages the following three key characteristics:

- a) A Rules-based Community of shared values and norms;

b) A Cohesive, Peaceful, Stable and Resilient Region with shared responsibility for comprehensive security;

c) A Dynamic and Outward-looking Region in an increasingly integrated and interdependent world.

11. These characteristics are inter-related and mutually reinforcing, and shall be pursued in a balanced and consistent manner. To effectively realise the APSC, the APSC Blueprint is an action-oriented document with a view to achieving results and recognises the capacity and capability of ASEAN Member States to undertake the stipulated actions in the Blueprint.

A. A Rules-Based Community Of Shared Values And Norms

12. ASEAN's cooperation in political development aims to strengthen democracy, enhance good governance and the rule of law, and to promote and protect human rights and fundamental freedoms, with due regard to the rights and responsibilities of the Member States of ASEAN, so as to ultimately create a Rules-based Community of shared values and norms. In the shaping and sharing of norms, ASEAN aims to achieve a standard of common adherence to norms of good conduct among member states of the ASEAN Community; consolidating and strengthening ASEAN's solidarity, cohesiveness and harmony; and contributing to the building of a peaceful, democratic, tolerant, participatory and transparent community in Southeast Asia.

13. Moreover, cooperation in political development will bring to maturity the political elements and institutions in ASEAN, towards which the sense of inter-state solidarity on political systems, culture and history will be better fostered. Such inter-state solidarity can be achieved further through the shaping and sharing of norms.

A.1. Cooperation in Political Development

14. Since the adoption of the ASC Plan of Action in 2003, ASEAN has achieved progress in different measures of political development. There was increased participation by organisations, such as academic institutions, think-tanks, and civil society organisations in ASEAN meetings and activities. Such consultations and heightened interactions fostered good relations and resulted in positive outcomes for the region.

15. Efforts are underway in laying the groundwork for an institutional framework to facilitate free flow of information based on each country's national laws and regulations; preventing and combating corruption; and cooperation to strengthen the rule of law, judiciary systems and legal infrastructure, and good governance. Moreover, in order to promote and

protect human rights and fundamental freedoms, the ASEAN Charter stipulates the establishment of an ASEAN human rights body.

A.1.1. Promote understanding and appreciation of political systems, culture and history of ASEAN Member States

Actions

i. Assign appropriate ASEAN sectoral bodies to take necessary measures to promote understanding and appreciation of political systems, culture and history of ASEAN Member States, which will undertake to:

a. Encourage the holding of at least two track-two events per year, including academic conferences, workshops and seminars;

b. Release periodic publications on the dynamics of ASEAN Member States' political systems, culture and history for dissemination to the public;

c. Intensify exchange of experience and training courses in order to enhance popular and broader participation.

ii. Hold seminars/workshops to share experiences on democratic institutions, gender mainstreaming, and popular participation

iii. Endeavour to compile best practices of voluntary electoral observations

A.1.2. Lay the groundwork for an institutional framework to facilitate free flow of information for mutual support and assistance among ASEAN Member States

Actions

i. Encourage the ASEAN Ministers Responsible for Information (AMRI) to develop an institutional framework to facilitate free flow of information, based on each country's national laws, by establishing an information baseline of these laws and to submit a progress report to the ASEAN Political-Security Community Council

ii. Request each ASEAN Member State to develop relevant media exchange programmes to aid free flow of information, starting within three months from the adoption of this Blueprint

iii. Enhance media capacity to promote regional-community building, explore the possibility of establishing an ASEAN media panel to boost cooperation and collaboration among the media-related institutions and organizations with emphasis on the process of the implementation of the APSC Blueprint

iv. Implement internships, fellowships, scholarships and workshops, study visits and journalist exchange programs to enhance media capacity and professionalism in the region with emphasis on the process of the implementation of the APSC Blueprint

v. Facilitate co-production and exchanges of films, TVs, animations, games and new media content to promote cultural exchanges with emphasis on the process of the implementation of the APSC Blueprint

A.1.3. Establish programmes for mutual support and assistance among ASEAN Member States in the development of strategies for strengthening the rule of law and judiciary systems and legal infrastructure

Actions

i. Entrust ASEAN Law Ministers Meeting (ALAWMM), with the cooperation of other sectoral bodies and entities associated with ASEAN including ASEAN Law Association (ALA) to develop cooperation programmes to strengthen the rule of law, judicial systems and legal infrastructure

ii. Undertake comparative studies for lawmakers on the promulgation of laws and regulations

iii. Develop a university curriculum on the legal systems of ASEAN Member States by the ASEAN University Network (AUN) by 2010

iv. Enhance cooperation between ALAWMM and ALA and other Track II organisations through seminars, workshops and research on international law, including ASEAN agreements.

A.1.4. Promote good governance

i. Conduct analytical and technical studies to establish baselines, benchmarks, and best practices in various aspects of governance in the region.

ii. Promote sharing of experiences and best practices through workshops and seminars on leadership concepts and principles with emphasis on good governance, and on developing norms on good governance

iii. Conduct a study by 2009 on partnership between public and private sectors and academia in creating a conducive climate for good governance to provide concrete recommendations to appropriate ASEAN sectoral bodies.

iv. Promote dialogue and partnership among governments, private sectors and other relevant organisations to foster and enable new ideas, concepts and methods with a view to enhance transparency, accountability, participatory and effective governance

A.1.5. Promotion and Protection of human rights

Actions

- i. Establish an ASEAN human rights body through the completion of its Terms of Reference (ToR) by 2009 and encourage cooperation between it and existing human rights mechanisms, as well as with other relevant international organizations
- ii. Complete a stock-take of existing human rights mechanisms and equivalent bodies, including sectoral bodies promoting the rights of women and children by 2009
- iii. Develop an ASEAN Instrument on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers by working closely with sectoral bodies
- iv. Strengthen interaction between the network of existing human rights mechanisms as well as other civil society organisations, with relevant ASEAN sectoral bodies
- v. Enhance/conduct exchange of information in the field of human rights among ASEAN countries in order to promote and protect human rights and fundamental freedoms of peoples in accordance with the ASEAN Charter and the Charter of the United Nations, and the Universal Declaration of Human Rights and the Vienna Declaration and Programme of Action
- vi. Promote education and public awareness on human rights
- vii. Establish the ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children

A.1.6. Increase the participation of relevant entities associated with ASEAN in moving forward ASEAN political development initiatives

Actions

- i. Develop modalities for interaction between relevant entities associated with ASEAN, such as the ASEAN-ISIS network, and ASEAN sectoral bodies
- ii. Promote research studies and scholarly publications on ASEAN political development initiatives
- iii. Hold consultations between AIPA and appropriate ASEAN organs
- iv. Revise the Memorandum of Understanding of the ASEAN Foundation to take into account the provisions of the ASEAN Charter

A.1.7. Prevent and combat corruption

Actions

- i. Identify relevant mechanisms to carry out cooperation activities in preventing and combating corruption and strengthen links and cooperation between the relevant agencies
- ii. Encourage all ASEAN Member States to sign the Memorandum of Understanding (MoU) on Cooperation for Preventing and Combating Corruption signed on 15 December 2004
- iii. Promote ASEAN cooperation to prevent and combat corruption, bearing in mind the above MoU, and other relevant ASEAN instruments such as the Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters (MLAT)
- iv. Encourage ASEAN Member States who are signatories to the United Nations Convention against Corruption to ratify the said Convention
- v. Promote the sharing of best practices, exchange views and analyse issues related to values, ethics and integrity through appropriate avenues and fora and taking into account inputs from various seminars such as the ASEAN Integrity Dialogue

A.1.8. Promote Principles of Democracy

Actions

- i. Promote understanding of the principles of democracy among ASEAN youth at schools at an appropriate stage of education, bearing in mind the educational system in the respective ASEAN Member States
- ii. Convene seminars, training programmes and other capacity building activities for government officials, think-tanks and relevant civil society organizations to exchange views, sharing experiences and promote democracy and democratic institutions
- iii. Conduct annual research on experiences and lessons-learned of democracy aimed at enhancing the adherence to the principles of democracy

A.1.9. Promote peace and stability in the region

Actions

- i. Support the inclusion of culture of peace which includes, inter alia, respect for diversity, promotion of tolerance and understanding of faiths, religions and cultures in the curriculum of ASEAN academic institutions
- ii. Develop programmes and activities aimed at the promotion of culture of peace, interfaith and intrafaith dialogue within the region

- iii. Promote respect and appreciation for the region's diversity and harmony among the peoples of the region
- iv. Promote dialogue and greater interaction among various religious and ethnic groups
- v. Promote networking among schools in the region to develop peace-education in their respective curricula
- vi. Support poverty alleviation and narrowing development gaps to contribute to promoting sustained peace and stability in the region

A.2. Shaping and Sharing of Norms

16. ASEAN promotes regional norms of good conduct and solidarity, in accordance with the key principles enshrined in the ASEAN Charter. In this context, ASEAN also continues to uphold the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia (TAC), the SEANWFZ Treaty and other key agreements, as well as the Declaration on the Conduct of Parties (DOC) in the South China Sea.

A.2.1. Adjust ASEAN institutional framework to comply with the ASEAN Charter

Actions

- i. Prepare and implement a transitional work plan on the necessary institutional reforms needed to comply with the ASEAN Charter
- ii. Develop, as appropriate, supplemental protocols and/or agreements, including terms of references and rules of procedures, needed to implement the ASEAN Charter
- iii. Develop a legal division to support the implementation of the ASEAN Charter

A.2.2. Strengthening Cooperation under the TAC

Actions

- i. Convene workshops and seminars to assess the progress of the implementation of the TAC and explore ways to improve its mechanisms
- ii. Convene a conference of High Contracting Parties to the TAC to review its implementation
- iii. Encourage the accession to the TAC by non-ASEAN countries

A.2.3. Ensure full implementation of the DOC for peace and stability in the South China Sea

Actions

- i. Continue ASEAN's current practice of close consultation among Member States to achieve full implementation of the DOC
- ii. Explore and undertake cooperative activities identified in the DOC and eventually explore other co-operative measures on the basis of close consultation among the member countries, while respecting sovereignty and integrity of each other
- iii. Carry out on a regular basis the overview of the process of implementation of the DOC, thus ensuring timely and proper conducts of the Parties in the South China Sea in accordance with the DOC
- iv. Work towards the adoption of a regional Code of Conduct in the South China Sea (COC)

A.2.4. Ensure the implementation of South East Asian Nuclear Weapon-Free Zone (SEANWFZ) Treaty, and its Plan of Action

Actions

- i. Comply with the undertakings in the SEANWFZ Treaty, including accession to the International Atomic Energy Agency (IAEA) safeguards agreements and related instruments
- ii. Encourage Accession to the Protocol of the SEANWFZ Treaty by Nuclear Weapon States
- iii. Cooperate to implement the Plan of Action and draw up specific work programmes/projects to implement the Plan of Action

A.2.5. Promote ASEAN Maritime Cooperation

Actions

- i. Establish the ASEAN Maritime Forum
- ii. Apply a comprehensive approach that focuses on safety of navigation and security concern in the region that are of common concerns to the ASEAN Community.
- iii. Stock take maritime issues and identify maritime cooperation among ASEAN member countries
- iv. Promote cooperation in maritime safety and search and rescue (SAR) through activities such as information sharing, technological cooperation and exchange of visits of authorities concerned

B. A Cohesive, Peaceful And Resilient Region With Shared Responsibility For Comprehensive Security

17. In building a cohesive, peaceful and resilient Political Security Community, ASEAN subscribes to the principle of comprehensive security, which goes beyond the requirements of traditional security but also takes into account non-traditional aspects vital to regional and national resilience, such as the economic, socio-cultural, and environmental dimensions of development. ASEAN is also committed to conflict prevention/confidence building measures, preventive diplomacy, and post-conflict peace building.

B.1. Conflict Prevention/Confidence Building Measures

18. Confidence Building Measures and Preventive Diplomacy are important instruments in conflict prevention. They mitigate tensions and prevent disputes from arising between or among ASEAN Member States, as well as between ASEAN Member States and non-ASEAN member countries. They will also help prevent the escalation of existing disputes.

19. In the area of defence and regional political consultations, ASEAN Defence Officials have been involved in the ASEAN security dialogue since 1996. Under the framework of the ASEAN Regional Forum (ARF), ASEAN has made voluntary briefings on political and security developments in the region and regularized meetings of high-level defence officials under the ARF Defence Officials' Dialogue (DOD) and the ARF Security Policy Conference (ASPC). ASEAN has also established an annual ASEAN Defence Ministers Meeting (ADMM) and ASEAN Defence Senior Officials' Meetings.

B.1.1. Strengthen confidence-building measures

Actions

i. Organise regional exchanges among ASEAN Defense and military officials, at all levels, including among military academies, staff colleges and defence universities in the ASEAN Member States

ii. Promote the exchange of observers of military exercises, commensurate with the capability and condition of each ASEAN Member State

iii. Share information among ASEAN Member States on submissions to the UN Register of Conventional Arms

iv. Promote bilateral exchanges and cooperation between defence officials and exchange visits between military training institutions to promote trust and mutual understanding

v. Conduct joint research projects on defence issues between government-affiliated policy and strategic research institutes in the region

B.1.2. Promote greater transparency and understanding of defence policies and security perceptions

Actions

- i. Work towards developing and publishing an annual ASEAN Security Outlook.
- ii. Hold voluntary briefings on political and security developments in the region
- iii. Develop an ASEAN early warning system based on existing mechanisms to prevent occurrence/escalation of conflicts
- iv. Hold consultations and cooperation on regional defence and security matters between ASEAN and external parties and Dialogue Partners including through the ADMM Plus when it is operationalised.

B.1.3. Build up the necessary institutional framework to strengthen the ARF process in support of the ASEAN Political-Security Community (APSC)

Actions

- i. Follow-up on the recommendations of the Review of the ARF
- ii. Implement the enhanced role of the ARF Chair, and activate the Friends of the ARF Chair mechanism as and when needed
- iii. Implement the decision of the ARF Ministers to move the ARF towards the preventive diplomacy stage (PD)
- iv. Expand the capacity of the ARF Heads of Defense Universities, Colleges and Institutions Meeting (ARF HDUCIM) to exchange best practices in defense policies and academic development
- v. Compile best practices on confidence building measures, preventive diplomacy and conflict resolutions for further development by ARF
- viii. Enhance the role of the Secretary-General of ASEAN in the ARF including further strengthening the ARF Unit in the ASEAN Secretariat

B.1.4. Strengthen efforts in maintaining respect for territorial integrity, sovereignty and unity of ASEAN Member States as stipulated in the Declaration on Principles of International Law Concerning Friendly Relations and Cooperation among States in Accordance with the Charter of the United Nations

Actions

i. Compile best practices and relevant international law to promote understanding and appreciation of best practices concerning friendly relations and cooperation among Member States of the United Nations,

ii. Convene consultation as well as a series of tract-two activities to strengthen cooperation in addressing threats and challenges that may affect the territorial integrity of ASEAN Member States including those posed by separatism

iii. Further promote and increase awareness on these issues to help accelerate the pace of ASEAN Community building and elevate ASEAN's profile in the world.

B.1.5. Promote the development of norms that enhance ASEAN defence and security cooperation

Actions

i. Initiate preparatory work for the development of practical cooperation programmes among the militaries of ASEAN Member States

B2. Conflict Resolution And Pacific Settlement Of Disputes

20. Convinced that the settlement of differences or disputes should be regulated by rational, effective and sufficiently flexible procedures, avoiding negative attitudes, which might endanger or hinder cooperation, ASEAN promotes the TAC, which seeks to preserve regional peace and harmony and prescribes that Member States refrain from threat or use of force.

21. The TAC gives provision for pacific settlement of disputes at all times through friendly negotiations and for refraining from the threat or use of force to settle disputes. The strategies for conflict resolution shall be an integral part of a comprehensive approach. The purpose of these strategies shall be to prevent disputes and conflicts from arising between ASEAN Member States that could potentially pose a threat to regional peace and stability.

22. ASEAN, the United Nations and other organisations have held a number of cooperation activities in the effort to promote peace and stability. More efforts are needed in strengthening the existing modes of pacific settlement of disputes to avoid or settle future disputes; and undertaking conflict management and conflict resolution research studies. Under the ASEAN Charter, ASEAN may also establish appropriate dispute settlement mechanisms.

B.2.1. Build upon existing modes of pacific settlement of disputes and consider strengthening them with additional mechanisms as needed

Actions

- i. Study and analyse existing dispute settlement modes and/or additional mechanisms with a view to enhancing regional mechanisms for the pacific settlement of disputes
- ii. Develop ASEAN modalities for good offices, conciliation and mediation
- iii. Establish appropriate dispute settlement mechanism, including arbitration as provided for by the ASEAN Charter

B.2.2. Strengthen research activities on peace, conflict management and conflict resolution

Actions

- i. Consider the establishment of an ASEAN Institute for Peace and Reconciliation
- ii. Compile ASEAN's experiences and best practices on peace, conflict management and conflict resolution
- iii. Identify priority research topics, with a view to providing recommendations on promoting peace, conflict management and conflict resolution
- iv. Enhance existing cooperation among ASEAN think tanks to study peace, conflict management and conflict resolution
- v. Hold workshops on peace, conflict management and conflict resolution with relevant regional and international organisations, including the UN
- vi. Undertake studies to promote gender mainstreaming in peace building, peace process and conflict resolution
- vii. Develop a pool of experts from ASEAN Member States as resource persons to assist in conflict management and conflict resolution activities

B.2.3. Promote regional cooperation to maintain peace and stability

Actions

- i. Carry out technical cooperation with the UN and relevant regional organisations to exchange expertise and experiences in maintaining peace and stability
- ii. Identify national focal points, with a view to promoting regional cooperation in maintaining peace and stability
- iii. Establish a network among existing ASEAN Member States' peace keeping centres to conduct joint planning, training, and sharing of experiences, with a view to establishing an ASEAN arrangement for the maintenance of peace and stability, in accordance with the ASEAN Defence Ministers' Meeting (ADMM) 3-Year Work Programme.

B.3. Post-Conflict Peace-building

23. ASEAN's efforts in post-conflict peace building shall complement other comprehensive approaches to: (a) ensure the complete discontinuity of conflicts and violence and/or man-made disasters in affected areas; (b) facilitate the return of peace and/or normalisation of life as early as possible; and (c) lay the ground for reconciliation and all other necessary measures to secure peace and stability, thus preventing the affected areas from falling again to conflicts in the future.

24. Measures can be pursued in promoting humanitarian relief activities, including intensifying cooperation with the United Nations and other organisations, as well as capacity building for people in affected areas.

B.3.1. Strengthen ASEAN humanitarian assistance

Actions

- i. Provide basic services or assistance to bring relief to victims of conflict in consultation with the receiving State
- ii. Promote cooperation for orderly repatriation of refugees/displaced persons and resettlement of internally displaced persons
- iii. Promote the safety of the humanitarian relief assistance workers
- iv. Develop common operating procedures for the provision of humanitarian assistance in the event of conflict
- v. Intensify cooperation with the United Nations and promote the role and contributions of relevant international organisations on humanitarian assistance
- vi. Promote civil-military dialogue and coordination in humanitarian assistance
- vii. Expand the role and contribution of women in field-based humanitarian operations

B.3.2. Implement human resources development and capacity building programmes in post-conflict areas

Actions

- i. Draw up guidelines for training and capacity-building needs assessment
- ii. Identify priority training topics
- iii. Design training programmes in the identified priority topics and development of training materials
- iv. Implement annual programmes in each target area
- v. Develop cooperation programmes with relevant external parties and financial

institutions to promote Human Resources Development and capacity building in post-conflict reconstruction and peace building

vi. Work towards the development of a systematic training programme for formal and community educators in the field of peace education and reconciliation, which can be conceptualised and implemented

B.3.3. Increase cooperation in reconciliation and further strengthen peace-oriented values

Actions

i. Undertake studies to increase cooperation in reconciliation and further strengthen peace-oriented values

ii. Promote public participation in the development of cooperation in post-conflict reconstruction and rehabilitation including the encouragement of comprehensive input of academia, media, non-governmental organisations, civil society and community groups

iii. Promote inter-communal understanding through exchange activities

B.4. Non-Traditional Security Issues

25. A key purpose of ASEAN is to respond effectively and in a timely manner, in accordance with the principles of comprehensive security, to all forms of threats, transnational crimes and transboundary challenges.

B.4.1. Strengthen cooperation in addressing non-traditional security issues, particularly in combating transnational crimes and other transboundary challenges

Actions

i. Implement effectively eight priority areas in the Work Programme to Implement the Plan of Action to Combat Transnational Crime

ii. Endeavour to ratify the Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters among ASEAN Member States and work towards elevating it to an ASEAN treaty

iii. Continue the work of the working group, as mandated by the ASEAN Law Ministers' Meeting, to enhance cooperation on the issue of extradition

iv. Further strengthen criminal justice responses to trafficking in persons, bearing in mind the need to protect victims of trafficking in accordance with the ASEAN Declaration Against Trafficking in Persons Particularly Women and Children, and where applicable, other relevant international conventions and protocols on trafficking in persons

- v. Enhance cooperation to combat people-smuggling
- vi. Work towards a drug-free ASEAN by 2015, in accordance with the ASEAN Work Plan for Combating Illicit Drug-Trafficking, by: strengthening measures to prevent the illicit production of drugs, import and export of controlled chemical precursors as well as regional cooperation in controlled delivery; and enhancing cross-border law enforcement cooperation through information sharing, best practices, and capacity building, in combating drug-trafficking
- vii. Develop multilateral or bilateral legal arrangements towards combating drug and precursor chemical trafficking starting in 2008
- viii. Provide assistance to ASEAN Member States in enhancing scientific laboratory capacity in precursor identification and drugs signature analysis for drug enforcement operation and intelligence
- ix. Provide transfer of knowledge concerning the profile of drug crime syndicate groups as well as watch-list of their drug activities
- x. Provide transfer of knowledge on best practices on the disposal of precursors and essential chemicals seized from clandestine laboratories
- xi. Strengthen the capacity of the criminal justice system including judges, prosecutors and law enforcement officials on drug control
- xii. Enhance cooperation with relevant external parties in combating transnational crimes, including countering terrorism
- xiii. Enhance cooperation and coordination among existing ASEAN sectoral bodies in dealing with transnational crimes
- xiv. Strengthen close cooperation among ASEAN Member States, to combat IUU fishing in the region and where applicable, through the implementation of the IPOA - IUU fishing and work towards the establishment of ASEAN Fisheries Consultative Forum (AFCF)
- xv. Promote full implementation by relevant sectoral bodies, to prevent, combat and eradicate the illicit trade in small arms and light weapons in all its aspects, in accordance with the UN Programme of Action to Prevent, Combat and Eradicate the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons in All its Aspects (UN PoA) and the International Instrument to enable States to Identify and Trace, in Timely and Reliable Manner, Illicit Small Arms and Light Weapons (International Tracing Instrument)
- xvi. Strengthen cooperation and assistance in combating and suppressing cyber crimes including cooperation among law enforcement agencies, taking into account the need of each country to develop laws to address cyber crimes
- xvii. Forge closer cooperation in fighting against sea piracy, armed robbery against ships, hijacking and smuggling, in accordance with international laws

xviii. Strengthen cooperation in the field of border management to jointly address matters of common concern, including forgeries of identification and travel documents, by enhancing the use of relevant technologies to effectively stem the flow of terrorists and criminals

B.4.2. Intensify counter-terrorism efforts by early ratification and full implementation of the ASEAN Convention on Counter-Terrorism

Actions

- i. Work towards the entry into force of the ASEAN Convention on Counter-Terrorism (ACCT) by 2009 its ratification by all ASEAN Member States, and promote effective implementation of the Convention
- ii. Endeavour to accede and ratify the relevant international instruments on counter terrorism
- iii. Promote effective implementation of the ASEAN Comprehensive Plan of Action on Counter-Terrorism
- iv. Cooperate to support development initiatives aimed at addressing the root causes of terrorism and conditions conducive to terrorism

B.5. Strengthen ASEAN Cooperation on Disaster Management and Emergency Response

Actions

- i. Enhance joint effective and early response at the political and operational levels in activating the ASEAN disaster management arrangements to assist affected countries in the event of major disasters
- ii. Enhance civilian-military coordination in providing effective and timely response to major natural disasters
- iii. Finalise the SOP for Regional Standby Arrangements and Coordination of Joint Disaster Relief and Emergency Response Operations for establishing joint operations in providing relief aid to disaster affected areas of Member States in line with the ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response (AADMER)
- iv. Work towards effective interface on disaster management between ASEAN and other ASEAN-related bodies such as the ASEAN Regional Forum (ARF), ASEAN Plus Three and East Asia Summit (EAS) in a manner that will enhance ASEAN's disaster management capacities

v. Develop ARF strategic guidelines for humanitarian assistance and disaster relief cooperation

B.6. Effective and timely response to urgent issues or crisis situations affecting ASEAN

Actions

i. Convene special meetings at the Leaders' or Ministerial levels in the event of crisis or emergency situations affecting ASEAN; and develop arrangements to address such situations in a timely manner

C. A Dynamic And Outward-Looking Region In An Increasingly Integrated And Inter-dependent World

26. ASEAN fosters and maintains friendly and mutually beneficial relations with external parties to ensure that the peoples and Member States of ASEAN live in peace with the world at large in a just, democratic and harmonious environment. ASEAN remains outward-looking and plays a pivotal role in the regional and international fora to advance ASEAN's common interests.

27. Through its external relations, ASEAN will exercise and maintain its centrality and proactive role as the primary driving force in an open, transparent and inclusive regional architecture to support the establishment of the ASEAN Community by 2015

C.1. Strengthening ASEAN Centrality in Regional Cooperation and Community Building

Actions

i. Initiate, host, Chair and/or Co-Chair activities and meetings with Dialogue Partners, other external parties, and within the context of ASEAN Plus Three, EAS and ARF

ii. Explore, initiate and implement concrete cooperation activities on actions as stipulated in various agreed documents including the APSC Blueprint under the existing regional frameworks

iii. Advance the ARF towards Preventive Diplomacy in a phased and prudent manner while continuing with Confidence Building Measures; while also engaging other regional and international organisations and Track II organisations in the process

iv. Enhance coordination in ASEAN's external relation and regional and multilateral fora

C.2. Promoting Enhanced Ties with External Parties

Actions

- i. Promote activities to raise awareness of ASEAN and enhance ASEAN's interests, including the establishment of ASEAN Committees in Third Countries where appropriate
- ii. Explore cooperation projects with regional organisations such as the GCC, ECO, Rio Group, SAARC and SCO
- iii. Develop cooperation projects to implement the ASEAN-UN Memorandum of Understanding (MOU)

C.3. Strengthening Consultations and Cooperation on Multilateral Issues of Common Concern

Actions

- i. Enhance consultations within ASEAN including by ASEAN Permanent Missions in United Nations and other International Organisations with the aim of promoting ASEAN's interests

III. Implementation And Review Of The Apsc Blueprint

A. Implementation Mechanism

28. To ensure the success in implementing the APSC Blueprint, Member States shall integrate the programmes and activities of the Blueprint into their respective national development plans.

29. All relevant ASEAN senior official bodies or their equivalent shall be responsible in ensuring the implementation of the various elements, actions and commitments in the Blueprint by reflecting them in their respective work plans, mobilising resources for them, raising issues for the consideration of their respective ministerial bodies and the ASEAN Leaders, and undertaking national initiatives in order to meet these commitments.

30. The Coordinating Conference for the ASEAN Political-Security Community Plan of Action (ASCCO) shall continue to serve as the platform in coordinating the efforts of various sectoral bodies through exchanges of information, best practices, and lessons learned in the implementation of the APSC Blueprint. ASCCO's new initiatives and recommendations on emerging issues shall be reported to the ASEAN Political-Security Council.

31. The ASEAN Political-Security Community (APSC) Council shall be responsible for the overall implementation of the Blueprint and shall ensure coordination of efforts under its purview as well as those which cut across the other Community Councils.

32. Progress of implementation of the APSC Blueprint shall be reported annually by the Secretary-General of ASEAN to the annual ASEAN Summit, through the APSC Council.

B. RESOURCE MOBILISATION

33. Financial resources to implement the Blueprint will be mobilised by ASEAN Member States, as well as from various facilities including the ASEAN Development Fund (ADF), Dialogue Partners, donor countries, international agencies, the private sector, and non-governmental organisations.

C. COMMUNICATION STRATEGY

34. To ensure the success of establishing the APSC, a comprehensive communication plan will be developed and launched at the national and regional levels. This will not only create greater public awareness of the various initiatives, outcomes and issues of the APSC, but also enable all stakeholders to be involved in the process.

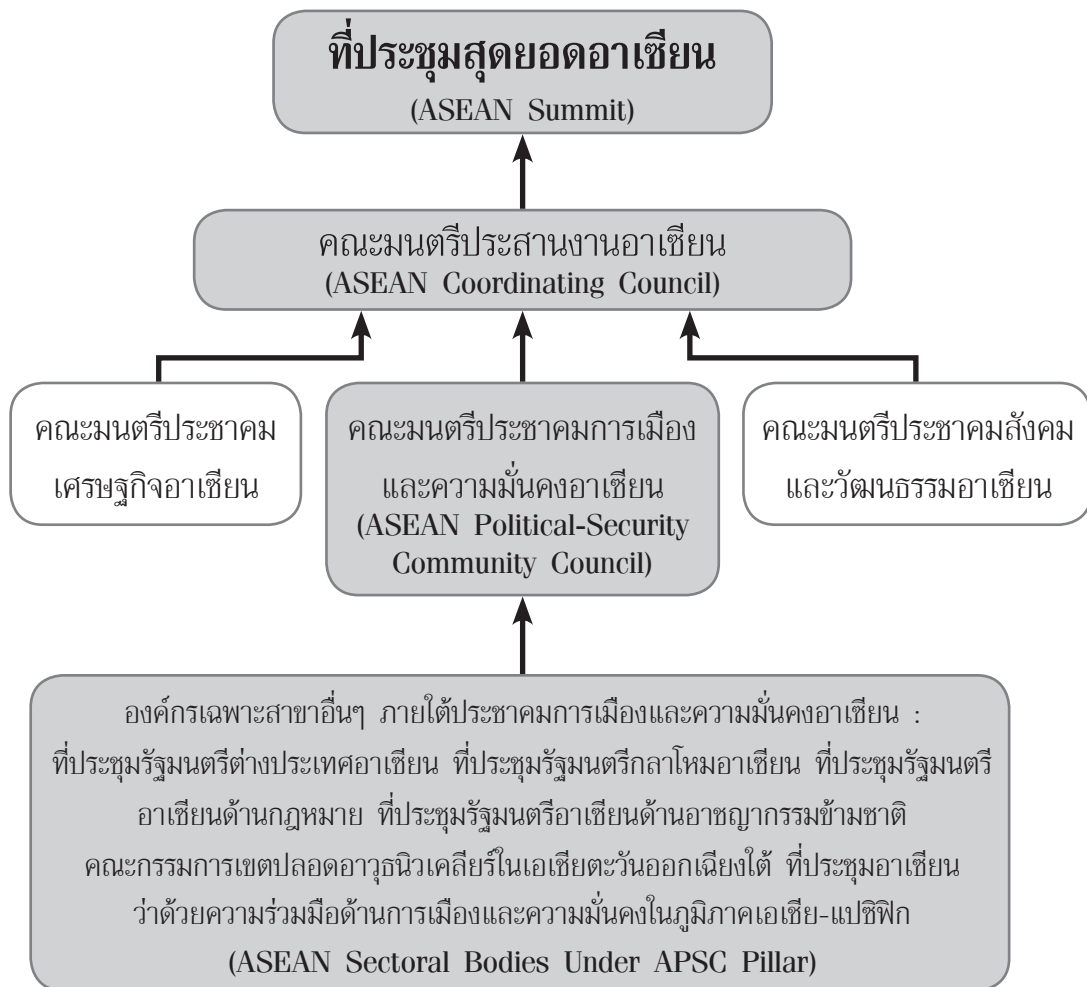
D. REVIEW MECHANISM

35. The APSC Blueprint shall be reviewed and evaluated to ensure that all the activities are responsive to the needs and priorities of ASEAN, taking into account the changing dynamics of the region and the global environment. The review and evaluation shall be conducted biennially by the ASCCO, in co-ordination with the ASEAN Secretariat. In the course of the review and evaluation, ASEAN Member States are given the flexibility to update the Blueprint. As in the progress of implementation of the APSC Blueprint, the results of the review and evaluation shall be reported by the Secretary-General of ASEAN to the ASEAN Summit through the APSC Council.

ภาคผนวก

โครงสร้างใหม่ของอาเซียนภายใต้กฎบัตรอาเซียน

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ปัจจุบัน สภาพแวดล้อมทางการเมืองระหว่างประเทศที่ปรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ได้นำมาซึ่งทั้งโอกาสและความท้าทายที่อาเซียนต้องเผชิญ ไม่ว่าจะเป็นโอกาสในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของอาเซียนให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น หรือการเผชิญกับภัยคุกคามที่มาในรูปแบบใหม่ อาทิ การก่ออาชญากรรมและการก่อการร้ายข้ามชาติ ภัยพิบัติทางธรรมชาติและโรคระบาด เป็นต้น

ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนจึงได้เห็นชอบให้จัดตั้ง “ประชาคมอาเซียน” ภายในปี 2558 เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เป็นหนึ่งในสามเสาความร่วมมือสำคัญของประชาคมอาเซียน

การเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสันติภาพและความมีเสถียรภาพทางการเมืองของภูมิภาคอันถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างค่านิยมและแนวปฏิบัติร่วมกันของอาเซียนในด้านต่าง ๆ เสริมสร้างขีดความสามารถของอาเซียนในการเผชิญกับภัยคุกคามความมั่นคงทั้งในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ บนพื้นฐานของหลักการว่าด้วยความมั่นคงของมนุษย์ และให้ประชาคมอาเซียนมีปฏิสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและสร้างสรรค์กับประชาคมโลก โดยให้อาเซียนมีบทบาทนำในภูมิภาค

กระบวนการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน มีรากฐานมาจากการนำความร่วมมือและความตกลงของอาเซียนด้านการเมืองและความมั่นคงที่ได้ดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว มาต่อยอดให้มีผลเป็นรูปธรรมและมีความเป็นแบบแผนมากยิ่งขึ้น อาทิ ข้อบทต่าง ๆ ภายใต้สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia--TAC) ปฏิญญาวาดด้วยเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพและความเป็นกลาง (Zone of Peace, Freedom and Neutrality Declaration--ZOPFAN) และสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty on the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone--SEANWFZ) รวมถึงการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (ASEAN Regional Forum--ARF) ซึ่ง

ในปี 2552 มีสมาชิกเข้าร่วมการประชุม 26 ประเทศ รวมถึงประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศและกลุ่มประเทศสำคัญอื่น ๆ เช่นสหรัฐอเมริกา รัสเซีย จีน ญี่ปุ่น อินเดีย ออสเตรเลีย และ 1 กลุ่มประเทศกล่าวคือสหภาพยุโรป เป็นต้น

นอกจากการมีเสถียรภาพทางการเมืองของภูมิภาคแล้ว ผลลัพธ์ประการสำคัญที่จะเกิดขึ้นจากการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ก็คือ การที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีกลไกและเครื่องมือที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความขัดแย้งด้านการเมืองระหว่างรัฐสมาชิกด้วยกันเอง (หากรัฐสมาชิกต้องการ) ซึ่งจะต้องแก้ไขโดยสันติวิธี หรือปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งประเทศใดประเทศหนึ่งไม่สามารถแก้ไขได้โดยลำพัง เช่น การก่อการร้าย การลักลอบค้ายาเสพติด ปัญหาโจรสลัด และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

ในการประชุมสุดยอดอาเซียนที่ อ. ซะอัม อ. หัวหิน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ที่ประชุมผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับรองแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมือง ความมั่นคงอาเซียน ซึ่งกำหนดกรอบและกิจกรรมที่จะทำให้อาเซียนบรรลุเป้าหมายการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงที่เน้นความสำคัญของความปลอดภัยของประชาชนภายในปี 2558

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)
ปฏิญญาชะอำ หัวหินว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน (2552-2558)

1 มีนาคม 2552

(Cha-am Hua Hin Declaration on the Roadmap for the ASEAN
Community (2009-2015))

เรา ประมุขรัฐ หรือ หัวหน้ารัฐบาลของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ประกอบด้วย บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามในโอกาสการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่เชียงใหม่ ประเทศไทย;

ระลึกถึง เจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1967 ที่จะสร้างองค์กรที่จะช่วยส่งเสริมให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มีสันติสุข มีอิสรภาพ และความเจริญรุ่งเรือง เพื่อเหล่าประชาชน

ระลึกถึงด้วย วิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ที่กำหนดทิศทางให้อาเซียนมีวิสัยทัศน์สู่ภายนอก มีสันติสุขและเชื่อมเข้าด้วยกันในการเป็นหุ้นส่วนในสิ่งแวดล้อมของประชาธิปไตยและมีอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน การพัฒนาที่มีพลวัตและการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดและในสังคมที่เอื้ออาทรที่ระลึกถึงสายสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมที่มีร่วมกันและเชื่อมโยงในอัตลักษณ์ของภูมิภาค

ยอมรับ ปฏิญญาอาเซียนคอนคอร์ดทู (บาห์ลี คอนคอร์ด ทู) ที่แสวงในการทำให้วิสัยทัศน์อาเซียน 2020 เป็นจริง โดยตั้งเป้าหมายในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี ค.ศ. 2020 ประกอบด้วยสามเสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม โดยทั้งสามเสามีความเกี่ยวโยงกันอย่างใกล้ชิดและช่วยส่งเสริมเป้าหมายมีสันติสุขอย่างยั่งยืน เสถียรภาพและความเจริญร่วมกัน

ได้รับแรงบันดาลใจ โดยเจตนารมณ์อาเซียนใหม่ตามกฎบัตรอาเซียน ซึ่งเราย้ำถึงพันธกรณีในการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยสามเสาตามที่ระบุข้างต้น เร็วขึ้นห้าปี ตามที่ได้ตกลงในเมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ปี ค.ศ. 2007

เน้น การลดช่องว่างในการพัฒนาเป็นภารกิจที่สำคัญที่จะให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศได้รับผลประโยชน์จากการรวมตัวของอาเซียนอย่างแท้จริง โดยดำเนินการผ่านข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวอาเซียนและกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคอื่น ๆ

รับทราบ ด้วยความพึงพอใจพัฒนาการภายใต้แผนปฏิบัติการหรือโครงการที่ได้รับรองที่มุ่งไปสู่เป้าหมายวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 เช่น แผนปฏิบัติการสานอัย ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน และแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์

รับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์จะนำมาซึ่งประโยชน์และความท้าทายส่งผลให้อาเซียนจะต้องผลักดันตัวเองให้มีความสำคัญและรักษาความเป็นศูนย์กลางและบทบาทในการขับเคลื่อนโครงสร้างภูมิภาค

ระลึกถึง การรับรองแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 ที่สิงคโปร์ และการรับรองแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการตัวของอาเซียน ฉบับที่ 2 ในวันที่ 1 มีนาคม 2552

เรายืนยันที่จะรับรองและประกาศ ดังนี้:

1. ตกลงว่าแผนงานการจัดตั้งประชาคมทั้ง 3 แผนงานและแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนระยะสอง ตามเอกสารแนบ ถือเป็นแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน (ปี ค.ศ. 2009-2015)

2. ตกลงด้วยว่าแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน (ปี ค.ศ. 2009-2015) จะเป็นเอกสารแทนแผนปฏิบัติงานเวียงจันทน์

3. มอบหมายให้รัฐมนตรีกรอบคุณร่วมมีรายชื่อสาขาที่เกี่ยวข้องและเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ปฏิบัติปฏิญญานี้ รวมทั้งติดตามพันธกรณีซึ่งจะได้รับการสนับสนุนโดยคณะกรรมการผู้แทนถาวรประเทศสมาชิกประจำอาเซียนและรายงานความคืบหน้าการดำเนินการกับพวกเราอย่างสม่ำเสมอผ่านคณะมนตรีประชาคมอาเซียน

4. มอบหมายด้วยให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและเลขาธิการอาเซียนระดมเงินทุนจากรัฐสมาชิกประเทศคู่เจรจา ประเทศคู่เจรจาเฉพาะสาขา และหุ้นส่วนการพัฒนาของอาเซียนเพื่อปฏิบัติตามปฏิญญานี้

5. สัญญาในความตั้งใจและข้อผูกพันที่จะส่งเสริมให้ประชาชนอาเซียนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการรวมตัวของอาเซียนและกระบวนการการเป็นประชาคมอาเซียน

จัดทำที่ชะอำในวันที่หนึ่งของเดือนมีนาคมในปีคริสตศักราชสองพันเก้าในต้นฉบับเดียวเป็นภาษาอังกฤษ

ความตกลงสำคัญเรื่องความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ในกรอบอาเซียน

1. ปฏิญญาว่าด้วยเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพและความเป็นกลาง (Declaration on the Zone of Peace, Freedom and Neutrality - ZOPFAN) ลงนามเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2514 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ซึ่งแสดงเจตนารมณ์ของประเทศสมาชิกที่จะทำให้ภูมิภาคนี้ปลอดจากการแทรกแซงจากภายนอก

2. ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord หรือ Bali Concord) ลงนามเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2519 ที่บาหลี ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกอาเซียนส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สารสนเทศและความมั่นคง อีกทั้งจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการอาเซียน

3. สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia - TAC) ลงนามเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2519 ที่บาหลี ซึ่งกำหนดแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคที่มุ่งเน้นการสร้างสันติภาพและความมั่นคง ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และความร่วมมือระหว่างกัน โดยในปี 2553 มี 28 ประเทศที่เป็นอัครภาคีของ TAC

4. สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty on the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone - SEANWFZ) ลงนามเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2537 ที่กรุงเทพฯ ซึ่งห้ามมิให้ประเทศภาคีผลิต ครอบครอง ขนย้าย หรือทดลองอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคซึ่งในขบวนการประชุม คณะกรรมการ SEANWFZ ในวันที่ 29 กรกฎาคม 2550 ณ กรุงมะนิลา เพื่อพิจารณาทบทวนการดำเนินการดำเนินการตามสนธิสัญญา ซึ่งมีผลบังคับใช้ครบ 10 ปี รัฐภาคี SEANWFZ ได้รับรองเอกสารสำคัญ 2 ฉบับ ได้แก่ 1) Stocktaking on the Implementation of the SEANWFZ Treaty ซึ่งรวบรวมพัฒนาการของการหารือในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับสนธิสัญญา และ 2) Plan of Action to Strengthen the Implementation of the Treaty of SEANWFZ

5. ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) ลงนามเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 9 ที่บาหลี ซึ่งผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) อันประกอบไปด้วยประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community - ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) ภายในปี 2563 ต่อมาในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 12 เมื่อเดือนมกราคม 2550 ที่เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้เร่งรัดการจัดตั้งประชาคมให้แล้วเสร็จภายในปี 2558

6. อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย (ASEAN Convention on Counter-Terrorism--ACCT) ลงนามเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2550 ระหว่างการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 12 ที่เมืองเซบู ฟิลิปปินส์ เพื่อกำหนดกรอบความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายในเรื่องต่าง ๆ อาทิ เขตอำนาจศาลของรัฐ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การแลกเปลี่ยนข้อมูล ฯลฯ

ก่อนที่อาเซียนมีแผนงานจัดตั้งประชาคมการเมืองและ ความมั่นคงอาเซียน ปี 2552-2558:

“แผนปฏิบัติการประชาคมความมั่นคงอาเซียนปี 2547”
(ASEAN Security Community Plan of Action – 2004)

1. ความเป็มา

ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 9 ในเดือนตุลาคม 2546 ที่บาหลี ผู้นำอาเซียน ได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) อันประกอบไปด้วยประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community – ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) ภายในปี ค.ศ. 2020 ต่อมาในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 12 เมื่อเดือนมกราคม 2550 ที่เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้เร่งรัดการจัดตั้งประชาคมให้แล้วเสร็จภายในปี ค.ศ. 2015

2. เป้าประสงค์

ด้วยเล็งเห็นว่า สันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพทางการเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์ อาเซียนจึงมุ่งส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคง เพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค โดยมุ่งหวังให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และสามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งโดยสันติวิธี

ทั้งนี้ ประชาคมความมั่นคงอาเซียนจะ (1) ใช้ข้อตกลงและกลไกของอาเซียนที่มีอยู่แล้วในการเพิ่มศักยภาพในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาท รวมทั้งการเผชิญหน้าและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น การก่อการร้าย การลักลอบค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติอื่น ๆ และการขจัดอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (2) ริเริ่มกลไกใหม่ ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านนี้ ซึ่งรวมถึงการกำหนดมาตรฐาน การป้องกันการเกิดข้อพิพาท การแก้ไขข้อพิพาท และการสร้างเสริมสันติภาพภายหลังการยุติข้อพิพาท (3) ส่งเสริมความร่วมมือทางทะเล ทั้งนี้ ความร่วมมือข้างต้นจะไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของประเทศสมาชิกในการดำเนินนโยบายการต่างประเทศ และความร่วมมือทางทหารกับประเทศนอกภูมิภาค และไม่นำไปสู่การสร้างพันธมิตรทางการทหาร

3. พัฒนาการความร่วมมือในประชาคมความมั่นคง

การไปสู่การรวมตัวเป็นประชาคมความมั่นคงอาเซียน อาเซียนได้จัดทำแผนปฏิบัติการประชาคมความมั่นคงอาเซียนซึ่งรับรองโดยที่ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 10 ที่เวียงจันทน์ (พฤศจิกายน 2547) เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ แผนปฏิบัติการฯ ประกอบด้วยหัวข้อหลัก 6 ประการ ดังนี้

1. Political Development การเสริมสร้างพัฒนาการทางการเมืองระหว่างอาเซียนเพื่อส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ประชาธิปไตย และความมั่นคงในภูมิภาค เช่น การส่งเสริมสถาบันประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน การคุ้มครองสตรี เด็ก ผู้พิการและแรงงานอพยพ เป็นต้น

2. Shaping and Sharing of Norms การเสริมสร้างบรรทัดฐานที่อาเซียนจะมีร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางดำเนินความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศสมาชิกของประชาคมอาเซียน เช่น การส่งเสริมให้ประเทศนอกอาเซียนเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาไมตรีและความร่วมมือ การจัดทำกฎบัตรอาเซียน เป็นต้น

3. Conflict Prevention การเสริมสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในประชาคมอาเซียน ลดความตึงเครียดและป้องกันการเกิดข้อพิพาท อีกทั้งป้องกันมิให้ข้อพิพาททวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เช่น การจัดการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน การส่งเสริมความสามัคคีและความร่วมมือระหว่างทหารและพลเรือน การส่งเสริมความร่วมมือในประเด็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่ซึ่งรวมถึงการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ โรคติดต่อ ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

4. Conflict Resolution การแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี โดยใช้กลไกการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทในภูมิภาค เช่น การสร้างเครือข่ายระหว่างศูนย์รักษาสันติภาพของประเทศสมาชิก เป็นต้น

5. Post-Conflict Peace Building การสร้างสภาพแวดล้อมที่จำเป็นต่อสันติภาพที่ยั่งยืนในบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากสงครามและป้องกันการเกิดข้อพิพาทอีกในอนาคต ซึ่งรวมถึง การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม การฟื้นฟูและบูรณะประเทศ เช่น การจัดตั้งกลไกระดมทรัพยากรที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สันติภาพภายหลังความขัดแย้ง เป็นต้น

6. Implementing Mechanisms การจัดตั้งกลไกติดตามการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการฯ โดยมอบหมายเลขาธิการอาเซียนให้ช่วยติดตามและทบทวนความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนจะรายงานความคืบหน้าของการดำเนินการทุก ๆ ปีต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

กระทรวงการต่างประเทศ

แผนงานการจัดตั้ง

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
ASEAN POLITICAL-SECURITY COMMUNITY BLUEPRINT

